

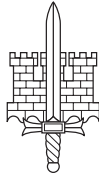

Maanpuolustuskorkeakoulu

Opinto-opas 2014

YLEINEN OSA

- ▶ 101./84. kadettikurssi
- ▶ SM5-kurssi
- ▶ SMOHJ14-kurssi
- ▶ SMSIV14
- ▶ YEK 57
- ▶ EUK 67
- ▶ ST

MAANPUOLUSTUS- KORKEAKOULU

OPINTO-OPAS 2014

Sotatieteelliset perus- ja jatkotutkinnot

- ▶ **101./84. kadettikurssi**
- ▶ **SM5-kurssi**
- ▶ **SMOHJ14-kurssi**
- ▶ **SMSIV14**
- ▶ **YEK57**
- ▶ **EUK67**
- ▶ **ST**

Lukijalle.....	5
Tervetuloa opiskelijaksi	6
Maanpuolustuskorkeakouluun.....	6
Oppilaskunnan tervehdys.....	8
1 Maanpuolustuskorkeakoulu	11
1.1 Maanpuolustuskorkeakoulu vuonna 2015	11
1.2 Maanpuolustuskorkeakoulun tehtävät	11
1.3 Maanpuolustuskorkeakoulun kokoonpano	12
1.3.1 Kadettikoulu	13
1.3.2 Maisteriosasto	13
1.3.3 Jatkotutkinto-osasto	14
1.3.4 Ainelaitokset, Puolustusvoimien kielikeskus ja Opintoasianosasto	14
1.4 Puolustushaara-, aselaji- ja toimialakoulut	18
2 Opiskelu Maanpuolustuskorkeakoulussa	24
2.1 Opiskelua määrittävät normit	24
2.2 Opiskeluohjeita	24
2.2.1 Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijat.....	24
2.2.2 Opiskeluoikeus.....	25
2.2.3 Opiskelijan oikeudet ja velvollisuudet tutkintotasoin.....	26
2.2.4 Opiskelu aika	27
2.2.5 Opintojen arviointi ja arvostelu.....	28
2.2.6 Opintojen hyväksilukeminen	29
2.2.7 Tutkinto- ja kursitodistukset sekä niiden liitteet	29
2.2.8 Palvelussitoumukset ja sitoumusajat	30
2.2.9 Muut opinnot	31
2.2.10 Opetus- ja tutkintokieli.....	32
2.3 Opiskelua tukevat palvelut sekä tietojärjestelmät.....	32
2.3.1 Opintojen ohjaus	32
2.3.2 Opintohallintojärjestelmä.....	33
2.3.3 Opintojen etenemisen seuranta	33
2.3.4 Verkko-oppimisympäristöalusta PVMOODLE.....	34
2.3.5 Kirjasto ja tietopalvelut.....	34
2.4. Turvallisuus	35
3 Maanpuolustuskorkeakoulussa opiskeltavat	37
tutkinnot	37
3.1 Sotatieteelliset perustutkinnot ja tutkintovaatimukset	37
3.1.1 SK-tutkinnon tavoitteet ja rakenne.....	37
3.1.2 SM-tutkinnon tavoitteet ja rakenne.....	38
3.1.3 Sotatieteellisten perustutkintojen rinnalla suoritettavat sotilasammattilliset opinnot.....	39

3.2	Sotatieteelliset jatkotutkinnot ja tutkintovaatimukset.....	40
3.2.1	Yleisesikuntaupseerin tutkinnon tavoitteet ja rakenne	40
3.2.2	Sotatieteiden tohtorin tutkinnon tavoitteet ja rakenne	41
4	Yliopistollinen täydennyskoulutus	43
4.1	Esiupseerikurssi	43
5	Sotatieteelliset oppiaineet ja niiden tavoitteet eri tutkintotasoilla	44
5.1	Johtaminen.....	44
5.1.1	Sotatieteiden kandidaatin tutkinto	45
5.1.2	Sotatieteiden maisterin tutkinto	45
5.1.3	Yleisesikuntaupseerin tutkinto.....	46
5.1.4	Yliopistollinen täydennyskoulutus.....	46
5.2	Sotataito	47
5.2.1	Sotatieteiden kandidaatin tutkinto	48
5.2.2	Sotatieteiden maisterin tutkinto	48
5.2.3	Yleisesikuntaupseerin tutkinto.....	49
5.2.4	Yliopistollinen täydennyskoulutus.....	50
5.3	Sotilaspedagogiikka.....	50
5.3.1	Sotatieteiden kandidaatin tutkinto	50
5.3.2	Sotatieteiden maisterin tutkinto	51
5.3.3	Yleisesikuntaupseerin tutkinto.....	51
5.3.4	Yliopistollinen täydennyskoulutus.....	51
5.4	Sotatekniikka.....	52
5.4.1	Sotatieteiden kandidaatin tutkinto	52
5.4.2	Sotatieteiden maisterin tutkinto	52
5.4.3	Yleisesikuntaupseerin tutkinto.....	53
5.4.4	Yliopistollinen täydennyskoulutus.....	53
5.5	Kieli- ja viestintäopinnot	53
5.5.1	Sotatieteiden kandidaatin tutkinto	54
5.5.2	Sotatieteiden maisterin tutkinto	54
5.5.3	Yleisesikuntaupseerin tutkinto ja esiupseerikurssi	54
Liitteet		
	Liite 1. Tärkeitä yhteystietoja.....	55
	Liite 2. Laki Maanpuolustuskorkeakoulusta (1121/2008)	58
	Liite 3. Valtioneuvoston asetus Maanpuolustuskorkeakoulusta (1124/2008)	69

Lukijalle

Kädessäsi on Maanpuolustuskorkeakoulun kaikkia eri tutkintotasojen opiskelijoita koskeva opinto-oppaan yleinen osa, jossa pääpaino on vielä ennen puolustusvoimauudistuksen mukanaan tuomia muutoksia. Yleisessä osassa esitetään opiskelijoille perustietoutta Maanpuolustuskorkeakoulusta, opiskelusta ja tutkinnoista. Muille lukijoille opas on hyvä tietolähde. Opinto-oppaan neljäs luku on opiskelijujen kannalta tärkein, koska siinä määritetään sotatieteelliset oppiaineet ja niiden tavoitteet tutkintotasoin. Oppaassa on asiaa koskien jokaista Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijaa, siviiliopiskelijat mukaan luettuna. Oppaasta löytyy tarpeellista tietoa muun muassa opintohallinnosta, opiskeluoikeuksista ja opintoneuvonnasta sekä toimimisesta Santahaminan sotilasalueella.

Yleisen osan lisäksi sinun on tunnettava opinto-oppaan eriytyvät osat ja niihin sisältyvät oman tutkintotasosi opintojaksokuvaukset. Lue opinto-oppaat huolella. Näin saat kokonaisvaltaisen kuvan tulevien vuosiesi työskentelystä ja opintojesi tavoitteista. Yksityiskohtaisempia tietoja saat kurssinjohtajalta, oman tutkintotasosi koulutussuunnittelijalta ja ainelaitoksilta.

Oppaaseen on koottu opiskeluun liittyviä tärkeitä yhteystietoja helpottamaan opiskelijan arkea. Oppaasta löydät myös Santahaminan kampusalueen kartan. Jos et saa oppaasta tarvitsemaasi tietoa, tai jos jokin asia jää sinulle epäselväksi, otathan yhteyttä Opintoasiainosaston henkilökuntaan. On myös toivottavaa, että annat palautetta opinto-oppaasta Opintoasiainosaston henkilöstölle. Näin voimme kehittää opasta edelleen.

Opiskeluintoa!

Johanna Anttonen
Opinto-oppaan toimittaja

Tervetuloa opiskelijaksi Maanpuolustuskorkeakouluun

Arvoisa opiskelija,

Maanpuolustuskorkeakoulu on puolustusvoimain komentajan alainen sotatieteellinen korkeakoulu, joka kuuluu Suomen yliopistojen joukkoon. Meidän tehtävämme on muun muassa edistää sotatieteellistä tutkimusta ja antaa tutkimukseen sekä alan parhaisiin käytäntöihin perustuvaa opetusta sotatieteissä. Muiden yliopistojen tapaan Maanpuolustuskorkeakoulun tehtäviin kuuluu myös yhteiskunnallinen vaikuttaminen omalla alallaan. Korkeakoulumme toimintaa leimaa monitieteisyys. Käsitteenä puhumme sotatieteistä, jotka kattavat yleisten tieteenalojen sotaa ja asevoimien toimintaa sekä turvallisuutta ja kriisejä käsittelevät osa-alueet. Operaatiotaito ja taktiikka on sotatieteiden ydinalue, jolla Maanpuolustuskorkeakoulu edustaa suomalaisen yliopistomaailman syvintä osaamista.

Maanpuolustuskorkeakoulun toiminta on jatkoa jo 1700-luvulla alkaneelle upseerikoulutuksen traditiolle. Se on muuttunut ja muokkautunut Ruotsin sekä Venäjän vallan aikana ja kehittynyt nykyiseen muotoonsa itsenäisyytemme vuosikymmenien aikana. Maanpuolustuskorkeakoulun yliopistolliset lähtökohdat muovautuivat vuoden 1993 alussa, jolloin silloinen Kadettikoulu, Taistelukoulu ja Sotakorkeakoulu yhdistettiin uudeksi korkeakouluksi. Sittenmin seurannut tutkimuksen ja opetuksen kehitys, tohtoriohjelman käynnistäminen ja liittyminen yleiseurooppalaiseen korkeakoulujen kehittämisprosessiin ovat vahvistaneet yliopistollisia piirteitä. Sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkinnon lisäksi Maanpuolustuskorkeakoulu tuottaa yleisesikuntaupseerin ja sotatieteiden tohtorin tutkinnot. Kehitys on toteutunut upseerikasvatuksen ja upseerikoulutuksen perinteitä kunnioittaen. Maanpuolustuskorkeakoulu lähettää ulkomaille opiskelijoita, tutkijoita ja opettajia sekä vastaanottaa ulkomaalaisia opiskelijoita ja asiantuntijoita. Kansainvälinen vaihto kehittää henkilön ja organisaation osaamista. Sen yhtenä tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiuksia ymmärtää kansainvälistä toimintaympäristöä, kansainvälisten liitoutumien sekä eri valtioiden toimintatapoja.

Korkeakoulusta valmistuneet sijoittuvat kokonaismaanpuolustuksen ja turvallisuus-toimijoiden tehtäviin, joissa edellytetään sotatieteellistä osaamista. Tällaiset tehtävät voivat liittyä esimerkiksi valtioonhallintoon, turvallisuusalaan sekä kriisinhallintaan.

Maanpuolustuskorkeakoulun opetus perustuu tutkimuksen tuottamaan tietoon ja alan parhaisiin käytäntöihin, joissa akateemisista lähtökohdista rakennetut teoreettiset valmiudet yhdistetään käytännön osaamiseen. Opinnot tähtäävät asiantunti-

juuden kehittymiseen, ja opetuksen ensisijaisena tavoitteena on kouluttaa osaavia ja laaja-alaisesti ajattelevia johtajia normaali- ja poikkeusolojen tehtäviin. Toivotan korkeakoulussa jo olevat sekä lukuvuonna 2014 opiskelunsa aloittavat opiskelijat tervetulleiksi sotatieteellisten opintojen pariin.

Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori
Lippueamiraali

Veijo Taipalus

Oppilaskunnan tervehdys

Maanpuolustuskorkeakoulun vanha tai uusi opiskelija, oppilaskunnan puolesta haluan toivottaa hyvää ja menestyksestä uutta lukuvuotta. Opinahjomme on varsin kehittymiskykyinen, joten voin luottavaisesti todeta kurssiemme annin olevan jälleen entistä parempi, tason korkeampi ja tutkintojemme yhä arvostetummat. Ajankohta opiskeluun on siis erinomainen! Sinua, joka vasta harkitset opintoja Maanpuolustuskorkeakoulussa, voisin ehkä houkutellessi varsin kilpailukykyisillä opiskelijaetuuksillamme tai esimerkiksi mahdollisuudella opiskella johtamista pääaineena, mutta lopulta paras syy lienee yksinkertaisesti oma halusi ja mielenkiintosi kasvaa alamme asiantuntija- ja johtamistehtäviin. Hakeuduttuasi ja valituksi tultuasi tulet viettämään opiskeluaikasi tiiviisti samanhenkisten opiskelijatovereiden seurassa ja kasvamaan osaksi suurempaa, yli vuosikurssirajojen yltävää yhteisöä.

Kadetit eivät ole ainoita opiskelijoita Santahaminassa. Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijoita ovat myös sotatieteiden maisteriopiskelijat, esipuseerikursssia, yleisesikuntaupseerin tutkintoa sekä sotatieteiden tohtoriopintoja suorittavat opiskelijat. Maanpuolustuskorkeakoulun oppilaskunta toimii kaikkien opiskelijoiden hyväksi. Oppilaskunta toimii yhdysiteenä eri tutkintotasojen opiskelijoiden välillä ja huolehtii heidän edunvalvonnastaan. Opiskelijoiden äänenkannattajana oppilaskunta välittää ruohonjuuritasolta johdolle ne terveiset, jotka eivät välttämättä muuten tulisi esille. Tämä vahvistaa Maanpuolustuskorkeakoulua ja parantaa opintojen tuottavuutta yhteisen päämäärän hyväksi.

Oppilaskunta on vielä nuori ja yksi kuluneen vuoden teemoistamme onkin ollut toimintamme vakiinnuttaminen, mihin liittyen tulemme vielä lähitulevaisuudessa esimerkiksi kehittämään viestintäämme. Tärkeimpänä tehtävänä olemme huolehtineet opiskelijoiden edunvalvonnasta muun muassa hankkimalla jäsenillemme mahdollisuuden useita etuja tuovaan opiskelijakorttiin, huolehtimalla opiskelijoiden äänen kuulumisesta Maanpuolustuskorkeakoulun monijäsenisissä hallintoelimissä sekä osallistumalla opetuksen kehittämiseen. Varsinkin edunvalvonta Maanpuolustuskorkeakoulun sisällä on ollut kiitollinen tehtävä, sillä koulun johdon ja henkilökunnan asenne palautteen saamiseen ja asioiden kehittämiseen on erittäin hyvä, palautetta usein jopa vaaditaan. Korkeakoulumme on myös verraten pieni ja organisaatioltaan toimiva, mikä tekee parannusten toteuttamisesta suoraviivaista.

Tuleva Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelija: harkitse jo nyt, voisiko toiminta oppilaskunnassa kiinnostaa sinua. Näihin tehtäviin liittyy vastuuta ja niiden hoitamiseen on joskus käytettävä vapaa-aikaa, mutta tutustut paremmin koulumme toimintaan ja sen henkilökuntaan sekä pääset toimimaan ja vaikuttamaan tasolla, jota et kadettiaikana juuri muuten näe. Valinnat oppilaskunnan tehtäviin tehdään heti syyslukukauden alussa.

Oppilaskunnan puheenjohtaja,
Kadetti Ville Parkkinen

1 Maanpuolustuskorkeakoulu

Opinto-oppaan ensimmäisessä luvussa luodaan katsaus Maanpuolustuskorkeakoulun (MPKK) tavoitteisiin ja esitellään korkeakoulun rooli sekä päätehtävät. Maanpuolustuskorkeakoulun tehtävät on kuvattu tarkasti laissa Maanpuolustuskorkeakoulusta (1121/2008), joka on tämän opinto-oppaan liitteenä 2. Tässä luvussa käsitellään Maanpuolustuskorkeakoulun kokoonpanoa vain tutkintoihin johtavien opintojen näkökulmasta. Lisäksi tässä luvussa kuvataan tutkinto-opetukseen olennaisesti liittyviä muita toimijoita. Niitä ovat puolustushaara-, aselaji- ja toimialakoulut (PAT-koulut) sekä Raja- ja merivartiokoulu.

1.1 Maanpuolustuskorkeakoulu vuonna 2015

Maanpuolustuskorkeakoulun tärkeimpänä tehtävänä on tuottaa puolustusvoimien sekä rajavartiolaitoksen normaali- ja poikkeusolojen tehtävissä tarvittava osaava ja motivoitunut upseeristo sekä harjoittaa sotilaallista maanpuolustusta edistävää tutkimusta. Tavoitteena on vuonna 2015 olla sotatieteellinen yliopisto, jolla on arvostettu asema niin puolustushallinnossa, turvallisuusalan toimijoiden keskuudessa kuin yliopistokentässäänkin. Korkeakoulun päätehtävänä säilyy upseerikoulutus. Sitä tuetaan ajanmukaisella ja puolustusvoimien etua hyödyntävällä, tulevaisuuteen tähtäävällä sotatieteiden ydinalojen ja sotilaalliseen turvallisuuteen liittyvien uusien uhkien tutkimuksella. Tavoitetilassa korkeakoulun kaikki tutkinto-opetukseen ja yliopistolliseen täydennyskoulutukseen kuuluvat elementit kansainvälinen koulutus ml. on keskitetty Santahaminaan ja tällä toimenpiteellä on mahdollistettu voimavarojen sisäinen siirto opetukseen ja tutkimukseen. Uusi laki koskien Maanpuolustuskorkeakoulua astuu voimaan 2015 vuoden alussa.

1.2 Maanpuolustuskorkeakoulun tehtävät

Maanpuolustuskorkeakoulu on puolustusvoimain komentajan alainen puolustusvoimiin kuuluva sotatieteellinen korkeakoulu. Sen tehtävänä on edistää sotatieteellistä tutkimusta ja antaa tutkimukseen ja alan parhaisiin käytäntöihin perustuvaa sotatieteellistä opetusta sekä kasvattaa opiskelijoita palvelemaan isänmaata ja ihmiskuntaa. Tavoitteena on kouluttaa yleissivistykseltään ja sotilaallisilta ammattitaidoiltaan pätevää upseeristoa puolustusvoimien (PV) ja rajavartiolaitoksen (RVL) tehtäviin sekä siviilihenkilöstöä yhteiskunnan eri tehtäviin. Tehtäviään hoitaessaan Maanpuolustuskorkeakoulu toimii vuorovaikutuksessa muun yhteiskunnan kanssa sekä edistää tutkimustulosten yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Maanpuolustuskorkeakoulu suunnittelee ja järjestää sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkinnot sekä jatkotutkintoina yleisesikuntaupseerin ja sotatieteiden tohtorin tutkinnot. Maanpuolustuskorkeakoulu johtaa myös sotatieteellistä tutkinto-opetusta, jota annetaan puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa sekä rajavartiolaitokseen kuuluvassa Raja- ja Merivartiokoulussa (RMVK). Puolustushaarat ja rajavartiolaitos ohjaavat upseerin virkaan vaadittavia sotilasammattillisia opintoja. Vuoden 2015 alusta MPKK:n rooli tutkintokoulutuksen koordinoijana vahvistuu suhteessa PAT-kouluihin. Muita Maanpuolustuskorkeakoulun tehtäviä ovat tehtäväsokohtaisen täydennyskoulutuksen järjestäminen puolustushallinnon ja rajavartiolaitoksen korkeakoulutetulle henkilöstölle sekä henkilöstöalan toimialakohtaisen täydennyskoulutuksen järjestäminen puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen henkilöstölle. Lisäksi Maanpuolustuskorkeakoulu järjestää valtakunnalliset maanpuolustuskurssit ja niiden erikoiskurssit.

1.3 Maanpuolustuskorkeakoulun kokoonpano

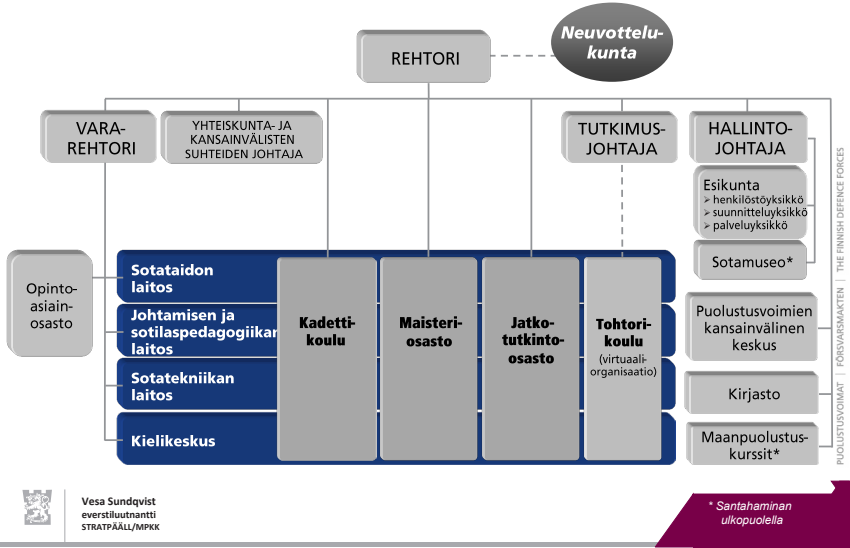
Maanpuolustuskorkeakouluun kuuluu esikunta, osastoja, ainelaitoksia ja muita yksiköitä alla olevan kuvan mukaisesti. Rehtori johtaa Maanpuolustuskorkeakoulun toimintaa. MPKK:n johtoon kuuluvat rehtorin lisäksi vararehtori, yhteiskunta- ja kansainvälisten suhteiden johtaja, hallintojohtaja ja tutkimusjohtaja.

Kadettikoulu, Jatkotutkinto-osasto sekä 2015 toimintansa aloittava Maisteriosasto ovat tutkinto-osastoja. Ne vastaavat Maanpuolustuskorkeakoulun tutkinto-opetuksen kokonaisuudesta ja opiskelijoiden upseerikasvatuksesta rehtorin alaisuudessa. Sotatieteiden tohtorintutkinnosta vastaa Maanpuolustuskorkeakoulun tutkimusala ja sitä johtaa tutkimusjohtaja. Vararehtorin alaisuudessa toimivat ainelaitokset vastaavat tutkimuksesta ja opetuksesta. Vararehtorin alaisuudessa toimivat myös ainelaitoksiin rinnastettavat Puolustusvoimien Kielikeskus ja Opintoasiainosasto.

Maanpuolustuskorkeakoulu 1.1.2015

MPKK (342) + PVKVK (31) = 373 >>> 250

1.3.1 Kadettikoulu

Kadettikoulu (KADK) vastaa Maanpuolustuskorkeakoulussa järjestettävistä sotatieteiden kandidaatin tutkinnon opinnoista sekä ohjaa Raja- ja Merivartiokoulussa ja puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa järjestettäviä sotatieteellisiä opintoja. Koulun johtaja on kaikkien Kadettikoulun sotilaiden suoranainen esimies. Kurssien johtajat johtavat kurssejaan suoranaisina sotilaallisina esimiehinä. Johtamisen lisäksi he ohjaavat opintoja, vastaavat opetusohjelmista, upseerikasvatuksesta, oikeudenhoidosta sekä toimivat kurssinsa kurinpitoesimiehinä. Kadettikoulun johtamaa opetusta annetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa Santahaminassa sekä PAT -kouluissa, eli Puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa.

1.3.2 Maisteriosasto

Maisteriosasto (1.1.2015 alkaen / MAISTOS) vastaa Maanpuolustuskorkeakoulussa järjestettävistä sotatieteiden maisterin tutkintojen opinnoista sekä ohjaa Raja- ja Merivartiokoulussa ja puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa järjestettäviä sotatieteellisiä opintoja. Maisteriosaston johtaja on kaikkien maisteriosaston sotilaiden suoranainen esimies. Kurssien johtajat johtavat kurssejaan suoranaisina sotilaallisina esimiehinä. Johtamisen lisäksi he ohjaavat opintoja, vastaavat opetusohjelmista, up-

seerikasvatuksesta, oikeudenhoidosta sekä toimivat kurssinsa kurinpitoesimiehinä. Maisteriosaston johtamaa opetusta annetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa Santahaminassa sekä PAT -kouluissa.

1.3.3 Jatkotutkinto-osasto

Jatkotutkinto-osasto (JTOS) vastaa Maanpuolustuskorkeakoulussa järjestettävistä yleisesikuntaupseerin tutkinnon ja esiuupseerikurssin sekä ylemmän päällystön kurssin opinnoista ja ohjaa Raja- ja Merivartiokoulussa järjestettäviä jatkotutkintojen sotatieteellisiä opintoja. Osaston johtaja on kaikkien jatkotutkinto-osaston sotilaiden suoranainen esimies. Kurssien johtajat johtavat kursejaan suoranaisina sotilaallisina esimiehinä. Johtamisen lisäksi he ohjaavat opintoja, vastaavat opetusohjelmista ja upseerikasvatuksesta. Opetus toteutetaan pääsääntöisesti Maanpuolustuskorkeakoulussa Santahaminassa.

1.3.4 Ainelaitokset, Puolustusvoimien kielikeskus ja Opintoasian-osasto

Maanpuolustuskorkeakoulussa toimii vuoden 2014 loppuun asti viisi ainelaitosta, Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos, Taktiikan laitos, Strategian laitos, Sotahistorian laitos, Sotatekniikan laitos ja niihin rinnastettava Puolustusvoimien kielikeskus. 1.1.2015 alkaen ainelaitokset yhdistetään kolmeksi ainelaitokseksi: Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos, Sotataidon laitos, Sotatekniikan laitos ja niihin rinnastettava Puolustusvoimien Kielikeskus. Ainelaitokset vastaavat opetuksen toteuttamisesta opetussuunnitelmien mukaisesti. Ne suunnittelevat opetussuunnitelmien perusteella yksityiskohtaiset opintojaksokuvaukset pedagogisten käsikirjoitusten muotoon. Ainelaitokset osallistuvat opetusohjelmien (opintojen läpiviennin) suunnitteluun Kadettikoulun, Maisteriosaston ja Jatkotutkinto-osaston johdolla. Ainelaitokset ohjaavat oman oppiaineensa sisällä PAT-kouluja niiden antamien sotatieteellisten opintojen suunnittelussa ja toteutuksessa. Ainelaitokset vastaavat sotatieteiden tohtorin tutkintoon johtavan opetuksen johtamisesta ja järjestämisestä.

Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos

Laitoksen (JOSPEL) opetus perustuu tutkimukseen yliopistojen ja korkeakoulujen periaatteiden mukaisesti. Laitoksen oppiaineiden ylintä asiantuntemusta tutkimuksessa ja opetuksessa edustavat johtamisen sotilasprofessori, sotilaspedagogiikan ja sotilassosiologian professorit. Maanpuolustuskorkeakoululla on liikuntafysiologian yhteisprofessori Jyväskylän yliopiston kanssa. Tutkimusryhmä tekee tieteenalojen perustutkimuksia ja osallistuu Puolustusvoimien tutkimus- ja kehittämishankkeisiin. Tutkimusryhmä vastaa eri tutkintotasojen tutkimuskoulutuksesta. Laitoksen

tohtoriopiskelijat opiskelevat professorien ohjauksessa. Laitoksen dosentit, kuten tohtoriopiskelijat, tuottavat tutkimuksellista tietoa hyödynnettäväksi opetuksessa. Johtamisen, sotilaspedagogiikan ja fyysisen kasvatuksen ryhmät vastaavat opetukselta tutkintotasoitain apunaan mentoreita ja muita yhteiskunnallisia asiantuntijoita. Fyysisen kasvatuksen ryhmä vastaa fyysisen toimintakyvyn opetuksesta ja tutkimuksesta sekä järjestää henkilökunnan työpaikkaliikuntaa ja kuntotestejä. Sotilas sosiologian opetus on sisällytetty johtamisen ja sotilaspedagogiikan opintojaksoihin.

Taktiikan laitos

Taktiikan laitoksen (TAKTL) päätehtävänä on operaatiotaidon ja taktiikan opetus sekä tutkimus. Opetuksen tavoitteena on antaa opiskelijoille ajanmukaiset ja korkeatasoiset teoreettiset tiedot operaatiotaidosta ja taktiikasta sekä taito soveltaa opittua teoriaa eritasoisissa rauhan, kriisin ja sodan ajan upseerin tehtävissä. Taktiikkaa opetetaan sotatieteiden kandidaattien ja maistereiden tutkintoihin kuuluvissa opinnoissa. Operaatiotaidon opetus annetaan jatkotutkinto-osaston esipuseeri- ja yleisesikuntaupseerikursseilla. Opetuksen perusteet luodaan operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksella sekä seuraamalla alan kehitystä. Oppiaineessa opetetaan maasotataktiikkaa, ilmasotataktiikkaa, merisotataktiikkaa, aselajitaktiikoita, huoltotaktiikkaa sekä puolustusvoimien yhteisten suorituskykyjen, kuten johtamisjärjestelmien ja kaukovaikuttamisjärjestelmien käyttöä. Opetuksen tukena on kotimaisen ja ulkomaisen operaatiotaidon sekä taktiikan tutkimus ja seuranta. Taktiikan laitoksen tutkimusryhmän upseereiden ja siviilitutkijoiden tutkimustyöt ja -tehtävät palvelevat Puolustusvoimien ja puolustushaarojen kehittämistä sekä operaatiotaidon ja taktiikan tutkimusmenetelmien kehittämistä. Taktiikan laitoksen simulaattori- ja sotapeliryhmän tehtävänä on tukea simulaatiotekniikan avulla tapahtuvaa koulutusta koko puolustusvoimissa. Laitos sijaitsee Santahaminassa.

Strategian laitos

Strategian laitos (STRATL) on strategian opetus- ja tutkimusyksikkö, joka vastaa Maanpuolustuskorkeakoulun turvallisuuspolitiikan ja strategian sekä kansainvälisen yhteistyön opetuksesta kaikilla tutkintotasoilla. Turvallisuuspolitiikka ja strategia sisältävät valtio-opin, turvallisuuspolitiikan, kansainvälisten suhteiden ja sotilasstrategian oppisisältöjä. Strategian laitoksen tieteellinen tutkimus tuottaa tarvittavaa tietoa puolustusvoimien pitkän aikavälin suunnitteluun, kehittämiseen ja päätöksentekoon. Strategian tutkimuksen alueelliset painopisteet ovat Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikka, Suomen lähiympäristö, eurooppalainen turvallisuuskehitys, maailmanlaajuiset turvallisuuskysymykset ja strategian perustutkimus. Strategian laitos antaa myös alansa asiantuntijalausuntoja viranomaisille, toimeenpanee strategian alaan kuuluvat harjoitukset ja tukee muiden ainelaitoksen harjoituksia. Laitos sijaitsee Kruununhaassa.

Sotahistorian laitos

Sotahistorian laitoksen (SOTAHL) päätehtävänä on antaa upseerikoulutuksen edellyttämä sotahistorian opetus ja tehdä sitä palvelevaa tieteellistä tutkimusta. Laitoksen opetus- ja tutkimustoiminnan pääalueet ovat sotataidon historia, toisen maailmansodan jälkeisen sotataidon kehitys ja Suomen sotahistoria. Sotahistorian opetuksen tavoitteena on kehittää upseerin analyttistä ajattelua, päätöksenteko- ja tilanteenarviointikykyä, kirjallista ja suullista argumentointitaitoa sekä antaa valmiudet ymmärtää, miten erilaiset taustekijät ja sotakokemukset ovat vaikuttaneet siihen miten puolustusjärjestelmät ja sotataidollinen ajattelu, puolustushaarojen toimintaperiaatteet ja yhteistoimintaperusteet ovat kehittyneet kotimaassa ja ulkomailla eri aikakausina. Sotahistorian tutkimuksella tuetaan sotataidon sekä johtamisen opetusta Maanpuolustuskorkeakoulussa. Laitos sijaitsee Sörnäisissä.

Sotataidon laitos

1.1.2015 aloittaa toimintansa Sotataidon laitos (SOTATL), johon yhdistetään nykyisten Taktiikan laitoksen, Strategian laitoksen ja Sotahistorian laitoksen toiminnot. Sotataidon laitoksen toiminnot sijaitsevat 1.1.2015 alkaen Santahaminassa.

Sotatekniikan laitos

Sotatekniikan laitos (STEKNL) vastaa järjestelmätekniikan, sotatalouden, operaatioanalyysin ja matemaattis-luonnontieteellisten aineiden opetuksesta ja tutkimuksesta. Täydennyskoulutukseen kuuluvat Tekniikan lisäopinnot (TLO) ja Hankehallinnan opintokokonaisuus (HANKO) toteutetaan yhteistyössä Täydennyskoulutus- ja kehittämiskeskuksen kanssa.

Järjestelmätekniikan opetuksessa painopiste on ase- ja johtamisjärjestelmissä. Järjestelmätekniikan kehittyviä aloja ovat tilannetietoisuus, tietoverkko-operaatiot sekä suorituskyvyn elinjaksen hallinta. Sotatalouden opetuksen päämääränä on antaa henkilöstölle valmiuksia sotilaallisen suorituskyvyn suunnittelun, rakentamisen tehtäviin. Sotatekniikan laitos sijaitsee Santahaminassa.

Puolustusvoimien Kielikeskus

Puolustusvoimien Kielikeskus (KIELIK) tuottaa Maanpuolustuskorkeakoulun tarvitseman vieraiden kielten opetuksen ja kielipalvelut sekä tarjoaa kielipalveluita ja -koulutusta puolustusvoimille. Tähän kuuluvat esimerkiksi käännökset ja tulkkaukset, kielentarkastus- ja terminologiapalvelut sekä henkilöstön kielitaidon testaus ja kielikoulutus. Maanpuolustuskorkeakoulussa järjestetään vieraskielisen ammattiviestinnän yksilöohjausta tutkintotavoitteisessa koulutuksessa, räätälöityä henkilöstön kielikoulutusta ja kielitaidon testausta sekä kielentarkastus- ja terminologiapal-

veluita. Rekrytoinneissa Kielikeskus arvioi henkilöstön ammatillisen kielitaidon ja sen kansainvälisen vertailtavuuden. Kielikeskus vastaa alallaan tutkimuksesta ja kehittämisestä sekä kotimaisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä. Kielikoulutussektori toimii Santahaminassa ja kielipalvelusektori Pääesikunnan yhteydessä.

Opintoasiainosasto

MPKK:n koulutuspäällikkö johtaa Opintoasiainosastoa. Osasto vastaa tutkintoihin johtavan upseerikoulutuksen rekrytoinnista ja valinnasta sotatieteellisiin perus- ja jatkotutkintoihin ja tuottaa tutkinto-opiskelijoiden tarvitsemat opinto- ja opiskelijahallinnon palvelut. Lisäksi OAO kehittää opetusta ja opintohallintoa yhteistoiminnassa muiden yliopistojen kanssa. Osasto kehittää opetusta yhteistoiminnassa tutkinto-osastojen ja ainelaitosten kanssa. Opintoasiainosasto tuottaa palveluja vuosittain kolmelle kadettikurssille, kahdelle maisterikurssille, ilmavoimien, maavoimien ja rajavartiolaitoksen ohjaajakurssille, esipuseeri- ja yleisesikuntaupseerikurssille, sotatieteiden tohtoriopiskelijoille sekä vuodesta 2015 alkaen kaikille MPKK:ssa täydennyskoulutettaville. OAO vastaa myös ulkomaille komennettavan henkilöstön rekrytoinnista, valinnasta ja heidän opintohallintopalveluiden tuottamisesta. Opintoasiainosaston tuotteita ovat mm. valintaopas, opinto-oppaat, tutkintotodistukset liitteineen, opintosuoritusotteet, Diploma Supplementit sekä opiskelijapalautteet.

SÖRNÄINEN
TKKK:n osat
- P/V:n kuvakeskus
- Tuotanto-osasto
Työpajankatu 6
Sotahistorian laitos
Vanha Talvitie 3 A

KESKUSTA
Strategian laitos
Kirjasto
Sotamuseo
Maurinkatu 1
Maanpuolustuskurssit
Maneesikatu 6
Museo myös
Suomenlinnan Maneesi ja Sukellusvene Vesikko
Kielikeskus
Fabianinkatu 13

MUU SUOMI
Yksittäisiä työntekijöitä ja toimipisteitä usealla paikkakunnalla

SANTAHAMINA
Maanpuolustuskorkeakoulu
Esikunta
Opintoasiainosasto
Kielikoulutussektori
Kurssekirjasto
Santahaminan kampus

TUUSULA
Täydennyskoulutus- ja kehittämiskeskus (TKKK)
Käyttätymistieteiden laitos
Taistelukoulun kampus
Rantatie 66

Sotahaminan laitos
Kadettikoulu
Jatkotutkinto-osasto
Johtamisen ja sotilaspedagogian laitos
Taktiikan laitos
Sotatekniikan laitos

MPKK:n toimipisteet

1.4 Puolustushaara-, aselaji- ja toimialakoulut

Puolustushaarat ja rajavartiolaitos vastaavat puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa upseerin virkaan edellytettävistä, tutkinnon rinnalla opiskeltavista sotilasammattillisista opinnoista. Ne ohjaavat sotilasammattillisten opintojen suunnittelua ja järjestämistä. Puolustushaarakouluja ovat Maa-, Meri- ja Ilmasotakoulu. Näiden lisäksi puolustushaarakouluksi rinnastetaan Raja- ja Merivartiokoulu. Aselaji- ja toimialakouluja ovat Tykistökoulu, Pioneeri- ja suojelukoulu, Viestikoulu, Huoltokoulu, Panssarikoulu, Urheilukoulu, Utin jääkärirykmentin Helikopteripataljoona, Ilmavoimien teknillinen koulu ja Lentosotakoulu. Puolustusvoimauudistuksen myötä vuoden 2015 alkuun mennessä tapahtuu PAT-koulukentässä merkittäviä johdosuhde- ja paikkakuntamuutoksia, jolloin esimerkiksi Maanpuolustuskorkeakoulun rooli tutkinto-opinnoissa vahvistuu.

Maasotakoulu

Maasotakoulu (MAASK) on Maavoimien komentajan alainen puolustushaarakoulu, jolla on toimintoja Lappeenrannassa, Haminassa, Riihimäellä, Hattulassa ja Niinilässä. Maasotakoulun päätehtävät ovat maavoimakoulutus sekä maavoimien tut-

kimus- ja valmiustehtävät. Muita tehtäviä ovat poikkeusoloihin liittyvä suunnittelu ja valmistelu, asevelvollisten koulutus ja maanpuolustustyö. Maasotakoulussa opiskelee puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen palkattua henkilöstöä, sotilaita ja siivittäjiä. Maasotakoulun koulutuskeskukseen kuuluvat Jalkaväki-, Panssari-, Tykistö-, Pioneerit- ja Viestikoulut, opintoasiainosasto sekä sotataidon ja opettamisen koulutajarajaryhmä. Maasotakoulu järjestää Maavoimien kadeteille sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintoon johtavia opintoja maasotalinjalla. Maasotakoulun järjestämiä maasotalinjan opintosuuntia ovat jääkäri-, kranaatinheitin- ja tiedustelu-, pioneeri- ja suojelu-, kenttätykistö-, panssari- ja maavoimien johtamisjärjestelmäopintosuunnat sekä jääkäri- ja panssarintorjuntaopintosuunta (SM). Muita maasotalinjan opintosuuntia ovat ilmatorjunta-, helikopteritekniiikan, helikopteriohjaaja- ja rajavartio-opintosuunta.

Merisotakoulu

Merisotakoulu on Merivoimien komentajan alainen oppilaitos, jossa saa nykyaikaisista opetusta historiallisessa Suomenlinnan merilinnoituksessa Helsingin edustalla. Meillä opiskelee merikadetteja, puolustusvoimien henkilöstöä, varusmiehiä merivoimien reserviupseereiksi sekä reserviläisiä eri harjoituksissa. Koulusta valmistuvat merenkulkijat ovat kansainvälisen STCW -standardin vaatimusten mukaisia ammattimerenkulkijoita.

Merikadetit suorittavat yhteiset opinnot Maanpuolustuskorkeakoulussa. Merisotakoulussa he saavat puolustushaara- ja aselajikoulutuksen, joka jakaantuu laivasto-, rannikkojoukko- ja johtamisjärjestelmäopintosuuntiin. Laivasto-opintosuunnan mukana opiskelee merivartiolinja, jolta valmistutaan Rajavartiolaitoksen tehtäviin. Merivoimien reserviupseerikurssi järjestetään Merisotakoulussa kaksi kertaa vuodessa. Linjoja on kaksi: laivasto- ja rannikkojoukkolinja. Merisotakoulu vastaa myös Merivoimien palkatun henkilöstön täydennyskoulutuksesta. Lisäksi kursseille voi tulla opiskelijoita myös muista puolustushaaroista sekä Rajavartiolaitoksesta. Myös merivoimien tutkimustyö on keskitetty Merisotakouluun. Osaamisalueemme on vedenalainen sodankäynti sekä sotalaivatekniiikka.

Ilmasotakoulu

Ilmasotakoulu on Ilmavoimien komentajan alainen ilmapuolustuksen korkeisiin valmius- ja suorituskykyvaatimukseen vastaava moderni puolustushaarakoulu, joka sijaitsee Tikkakoskella. Ilmasotakoulu vastaa ilmapuolustuksen palkatun henkilöstön perus- ja täydennyskoulutuksesta.

Ilmasotakoulussa kehitetään ilmapuolustuksen henkilöstön osaamista ohjaajien lentokoulutuksen, johtamisjärjestelmä-, lentotekniikka- ja ilmatorjuntaopintojen osalta normaali- ja poikkeusolojen tehtäviin. Kadetti- ja maisterikurskien ilmasotalinjalta valmistuu upseereita maa-, meri- ja ilmavoimien sekä Rajavartiolaitoksen palvelukseen. Ilmapuolustuksen tulevaisuus alkaa Ilmasotakoulusta!

Raja- ja Merivartiokoulu

Raja- ja Merivartiokoulu on rajaturvallisuuden sekä meripelastusalan opetus- ja tutkimuslaitos. Raja- ja Merivartiokoulua johtaa koulunjohtaja, joka toimii samalla Rajavartiolaitoksen koulutuspäällikkönä. Raja- ja merivartio-opintosuuntien tutkimuksiin sisältyvää rajaturvallisuusalan opetusta annetaan Imatralla ja merivartioidinnin osalta myös Porkkialassa sijaitsevassa toimipisteessä. Raja- ja merivartiokoulun tutkimus ja tietopalveluysikkö vastaa Rajavartiolaitoksen tutkimustoiminnasta. Rajavartiolaitoksen keskeiset tutkimusalat ovat rajaturvallisuus ja meripelastustoimi sekä edellä mainittuihin liittyvä turvallisuushallinto ja kansainvälinen yhteistyö.

Tykistökoulu

Kenttätykistö edustaa maavoimien tulivoimaa. Tykistöjärjestelmällä vaikutetaan vihollisen ase- ja johtamisjärjestelmiin sekä joukkoihin taistelutilan koko syvyydessä ja luodaan edellytykset jalkaväen menestyksekkäälle taistelulle. Tykistön tulivoiman muodostavat raskaat ja kevyet raketinheittimet, kenttätykit sekä panssarihaupitsit. Tykistöjärjestelmä sisältää toimintoja kaikista aselajeista. Tulenjohtajat toimivat jalkaväen ja tiedustelijoiden mukana, tykistön viestimiehet luovat tulenkäyttöyhteydet ja huolto luo edellytykset tykistöjoukkojen taistelutoiminnalle. Kenttätykistön aselajikoulutuksen antaa Tykistökoulu Niinisalossa. Kenttätykistö tarjoaa monipuolisen toimintaympäristön koko palvelusuran ajaksi. Kenttätykistöopintosuunnalla opiskelija saa valmiudet tulenjohto-, tuliasema-, viesti- ja mittaustoiminnan ja tiedustelun tehtäviin sekä hankkii työelämässä tarvittavat oikeudet ja pätevyudet. Valmistumisen jälkeen opiskelijat sijoittuvat työelämään kenttätykistökoulutusta antaviin joukko-osastoihin, joita ovat Kainuun tykistörykmentti (KAIPR), Karjalan tykistörykmentti (KARPR), Satakunnan tykistörykmentti (TYKPR), Jääkäri-tykistörykmentti (PSPR) sekä Reserviupseerikoulu (RUK).

Pioneer- ja suojelukoulu (Pioneerikoulu)

Pioneer- ja suojelukoulu on vuoteen 2014 asti Pioneerirykmentin komentajan alainen joukkoyksikkö Keuruulla. 1.1.2015 lähtien koulu toimii Pioneerikoulun nimellä ja on Maasotakoulun johtajan alainen aselajikoulu Lappeenrannassa. Pioneerikoulu on Maasotakoulun johtajan alainen aselajikoulu, joka sijaitsee Maasotakoulun yhteydessä Lappeenrannassa. Pioneerikoulussa opetetaan pioneeriaselajin palkattua henkilöstöä sekä keskeisimpiin sodan ajan tehtäviin sijoitettavia reserviläisiä. Pioneerikoulua johtaa koulun johtaja. Koulu on tehtäviensä toteuttamiseksi jaettu esikuntaan, korkeakouluosaston sekä täydennyskoulutusosastoon. Korkeakouluosasto vastaa sotatieteiden kandidaatin ja sotatieteiden maisterin tutkintoon kuuluvasta opetuksesta yhteistyössä täydennyskoulutusosaston kanssa.

Viestikoulu

Viestikoulu on Maasotakoulun johtajan alainen aselajikoulu, joka toimii johtamisjärjestelmään osaamiskeskuksena Riihimäellä. Viestikoulua johtaa koulun johtaja apunaan toimisto. Koulun organisaatioon kuuluvat toimiston lisäksi korkeakouluosasto ja täydennyskoulutusosasto. Viestikoulussa annetaan johtamisjärjestelmään perus- jatko- ja täydennyskoulutusta, kaikille puolustusvoimien henkilöstöryhmille sekä puolustushaaroille ja Rajavartiolaitokselle. Viestikoulu osallistuu koulutus- ja opetustehtävien lisäksi tutkimukseen ja kehittämiseen sekä varusmiesten koulutustason mittauksiin. Viestikoulun opetusta tukee Maavoimien Tutkimuskeskuksen viestisektori, joka sijaitsee Riihimäellä.

Elektronisen sodankäynnin keskus

Elektronisen sodankäynnin keskus on Riihimäellä sijaitseva pääkoulutuskeskus, joka vastaa koulutuksellisen suorituskyvyn luomisesta ja ylläpidosta kaikkien puolustushaarojen osalta. Elektronisen sodankäynnin keskus kuuluu hallinnollisesti Panssariprikaatin alaisuuteen 1.1.2015 alkaen. Keskus kouluttaa kaikkien puolustushaarojen ja Pääesikunnan alaisten hallintoyksiköiden ELSO-alan henkilökuntaa sekä ELSO- ja johtamisjärjestelmään asevelvollisia valtakunnallisilla kursseilla. Tehtävää toteutetaan yhdessä maa-, meri- ja ilmavoimien joukko-osastojen sekä sotilastiedustelun kanssa. Elektronisen sodankäynnin keskus vastaa sille määrätystä osuudesta palkatun henkilöstön, varusmiesten ja kadettien koulutuksesta sekä muista käsketyistä tehtävistä.

Huoltokoulu

1.1.2015 Huoltokoulu muuttuu Logistiikkakouluksi. Logistiikkakoulu (LOGK) on Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunnan alainen joukkoyksikkö sekä huollon ja logistiikan toimialakoulu, joka sijaitsee Riihimäellä. Logistiikkakoulu vastaa kaikkien puolustushaarojen yhteisen logistiikan osaamisen tuottamisesta ja kehittämisestä kaikkien puolustushaarojen, Rajavartiolaitoksen ja strategisten kumppaneiden palkatulle henkilökunnalle. Logistiikkakoulu järjestää eri puolustushaarojen opiskelijoille sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintoon johtavia opintoja logistiikkaopintosuunnalla.

Panssarikoulu

Panssarikoulu (PSK) on tällä hetkellä Panssariprikaatin komentajan alainen Parolannummella sijaitseva jalkaväen toimialakoulu. Panssarikoulun kokoonpanoon kuuluu esikunta, korkeakouluosasto, tutkimus- ja kehittämisosasto sekä reserviupseeriosasto. Panssarikoulun päätehtävät ovat palkatun henkilöstön panssaritoimialan

perus- ja täydennyskoulutus ja asevelvollisten reserviupseerikoulutus. Panssarikoulussa järjestetään sotatieteiden kandidaatin- ja maisterin tutkintoon kuuluvat sotilasammattilliset opinnot, aliupseerien koulutukseen kuuluvat panssariopintosuunnan opinnot sekä panssarireserviupseerikurssit. Panssarikoulu toteuttaa mekanisoitujen ja moottoroitujen joukkojen tutkimus- ja kehittämistehtäviä. Osana puolustusvoimauudistuksen toimeenpanoa Panssarikoulu siirtyy 1.1.2015 alkaen Maasotakoulun Koulutuskeskuksen alaiseksi mekanisoidun jalkaväen toimialakouluksi ja samalla tutkimus- ja kehittämisosasto siirtyy Maasotakoulun Maavoimien tutkimuskeskuksen alaisuuteen.

Urheilukoulu

Puolustusvoimien Urheilukoulu toimii ikäluokkansa parhaiden urheilijoiden varusmiespalveluspaikkana. Koulu palvelee ammattiuurheilijoita ja Puolustusvoimien edustusvalmennusryhmiä sekä on sotilasurheilijoiden valtakunnallinen valmennuskeskus. Urheilukoulu kouluttaa Puolustusvoimien henkilökuntaa, varusmiehiä ja reserviläisiä fyysisen kasvatuksen tehtäviin sekä osallistuu Puolustusvoimien liikuntatieteelliseen tutkimustoimintaan. Puolustusvoimauudistukseen liittyen Urheilukoulu on Helsingin Santahaminassa sijaitsevan Kaartin jääkäriyrykmentin joukkoyksikkö 1.1.2015 alkaen.

Utin jääkäriyrykmentin helikopteripataljoona

Helikopteripataljoona kouluttaa Puolustusvoimien helikopteritoiminnan edellyttämää henkilöstöä, ylläpitää lentovalmiutta, suorittaa puolustusvoimien palvelulentoja ja antaa virka-apua eri viranomaisille. Korkean teknologian joukkoyksikkönä Helikopteripataljoona kehittää myös lento-ohjelmistoja, koulutusohjeita ja helikopteritaktiikkaa. Puolustusvoimien kaikki helikopterit on sijoitettu Utin jääkäriyrykmenttiin. Helikoptereita voidaan käyttää kaikissa Puolustusvoimien lakisääteisissä tehtävissä.

Lentosotakoulu

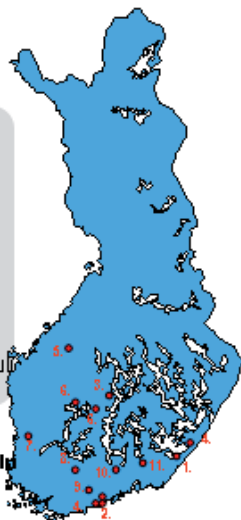
Lentosotakoulu on aselajikoulu, jonka päätehtävänä on ohjaajaopintosuunnan jatkolentokoulutus Hawk-kalustolla. Koulun päätuote on Hornet-lentokoulutuskelpoinen ohjaajaupseeri. Päätehtävän ohella Lentosotakoulu vastaa ohjaajaopintosuunnan sotilasilmailuopinnoista sekä pelastautumiskoulutuksesta. Lentosotakoulu lakkautetaan vuoden 2014 loppuun mennessä ja koulun toiminnot siirretään täysimääräisesti Ilmasotakoulun yhteyteen Tikkakoskelle. Vuodesta 2015 alkaen ilma-voimien alkeis- ja jatkolentokoulutus toteutetaan Ilmasotakoululla Tikkakosken tukikohdassa.

PUOLUSTUS- HAARAKOULUT

1. Maasotakoulu
Lappeenranta
2. Merisotakoulu
Helsinki
3. Ilmasotakoulu
Tikkakoski
4. Raja- ja Merivartiokoulu
Imatra, Porikala

Maanpuolustuskorkeakoulu
Helsinki

ASELAJI- JA TOIMIALAKOULUT

5. Lentosotakoulu, *Kauhava*
6. Pioneerij- ja suojelukoulu,
Keuruu
7. Tykistökoulu, *Niinisalo*
8. Panssarikoulu, *Parola*
9. Viestikoulu,
Riihimäki
10. Urheilukoulu, *Lahti*
10. Huoltokoulu, *Lahti*
11. Helikopteripataljoona
Valkeala

2 Opiskelu Maanpuolustuskorkeakoulussa

Tässä luvussa esitellään yleisiä opiskeluun ja opintoihin liittyviä asioita. Ensin kerrotaan opiskelijan oikeuksista, etuuksista ja toimintaperiaatteista, jotka määrittävät opiskelua. Sen jälkeen käsitellään opintojen arviointia ja hyväksilukemista, opiskelijan velvollisuuksia sekä muita opintoihin liittyviä asioita. Lopuksi kerrotaan kirjasto- ja tietopalveluista sekä turvallisuuteen liittyvistä asioista. Opiskeluun liittyvät säännöt esitellään tarkemmin laissa Maanpuolustuskorkeakoulusta, Valtioneuvoston asetuksessa Maanpuolustuskorkeakoulusta ja Maanpuolustuskorkeakoulun johdosäännössä. Uusi laki Maanpuolustuskorkeakoulusta astuu voimaan 2015.

Alalukuihin on koottu opiskelijan kannalta keskeisimmät opintoja ohjaavat ehdot. Näitä ovat: opinto-oikeus, opiskelijan oikeudet ja velvollisuudet, opiskeluaika, opintojen arviointi, opintojen hyväksilukeminen, tutkintotodistukset, palvelussitoumukset, muut opinnot sekä opetus- ja tutkintokieli.

2.1 Opiskelua määrittävät normit

Maanpuolustuskorkeakoulu on Puolustusministeriön alainen korkeakoulu eikä Opetus- ja kulttuuriministeriön alainen, kuten muut yliopistot. Siksi korkeakoululla on oma lainsäädäntö. Maanpuolustuskorkeakoulun toimintoja ohjaavat sisäiset normit, jotka jakaantuvat hallinnollisiin määräyksiin ja hallinnollisiin ohjeisiin sekä vain sotilaille annettaviin sotilaskäskyihin. On tärkeää tuntea oma asemansa opiskelijana, toimintoja määrittävät normit, niiden sisältö ja velvoittavuus.

Opiskelua ohjataan Puolustusvoimien normiohjauksella. Kulloinkin voimassa olevat kirjoitetut säädökset muodostavat hierarkkisen järjestelmän. Sille on ominaista, että ylimmällä tasolla oleva säädös valtuuttaa säätämään muita, yleensä alemmanasteisia säädöksiä. Opiskelu ja opiskelijaelämä sujuvat mutkattomasti, kun yhteiset pelisäännöt ovat selvillä. Keskeisimmät opiskelijan oikeudet, joita yliopistomaailma kunnioittaa, löytyvät yhdenvertaisuuslaista, yliopistolaista, opintotukilaista ja tasa-arvolaista.

2.2 Opiskeluohjeita

2.2.1 Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijat

Opiskelijoiden asema, oikeudet ja velvollisuudet määrittyvät paljolti sen mukaan, mihin ryhmään opiskelija Maanpuolustuskorkeakoulussa kuuluu. Siksi opiskelijat

voidaan jakaa ryhmiin alla olevan mukaisesti. Yksittäinen henkilö voi kuulua useampaan ryhmään.

- Opiskelijalla tarkoitetaan henkilöä, joka on hyväksytty opiskelemaan Maanpuolustuskorkeakoulusta annetun lain 6 §:ssä mainittuja tutkintoja.
- Siviiliopiskelijalla tarkoitetaan sellaista sotatieteellistä tutkintoa suorittavaa opiskelijaa, joka ei opiskele sotatieteiden maisterin tutkinnon rinnalla suoritettavia upseerin virkaan vaadittavia sotilasammattillisia opintoja tai opiskelee sotatieteiden tohtorikoulutusohjelmassa ilman sotilastaustaa.
- Kurssilaisella tarkoitetaan tutkintoon johtamattomaan opetukseen ja koulutukseen osallistuvaa henkilöä, esim. täydennyskoulutus.
- Ulkomaisella opiskelijalla tarkoitetaan henkilöä, joka ei ole Suomen kansalainen ja, jonka Pääesikunta on ottanut opiskelijaksi.
- Tutkijaupseerilla ja tutkijaesiupseerilla tarkoitetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa virkatyönään tohtorin tutkintoa opiskelevaa upseeria.
- JOO-opiskelijalla tarkoitetaan muun yliopiston opiskelijaa, joka sisällyttää perus- tai jatkotutkintoonsa MPKK:n opintoja JOO-sopimuksen perusteella.
- Erillisiä opintoja opiskelee henkilö, jolle on myönnetty opinto-oikeus opintopakettiin tai opintokokonaisuuteen. Myös puolustusvoimien tai rajavartiolaitokseen palkattuun henkilöstöön kuuluva voi opiskella erillisiä opintoja. Ne voivat olla maksullisia tai maksuttomia. Opinnot ovat maksuttomia, jos ne toteutetaan puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen tarpeista ja niiden aloitteesta.
- Takapenkkiäisellä tarkoitetaan puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen palkattuun henkilöstöön kuuluvaa henkilöä, joka osallistuu ainelaitoksen luvalla yksittäiseen opetustapahtumaan. Takapenkkiäisyys ei oikeuta opiskelemaan opintopakettiin tai -kokonaisuutta, eikä opinnoista saa todistusta tai opintosuoritusotetta.

2.2.2 Opiskeluoikeus

Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori ottaa hakijat sotatieteiden kandidaatin ja maisterin, yleisesikuntaupseerin ja sotatieteiden tohtorin tutkintoon ja myöntää heille opiskeluoikeuden. Pääesikunta ottaa kaikki ulkomaalaiset ja esiupseerikurssin opiskelijat. Rehtori myöntää heille opiskeluoikeuden.

Maanpuolustuskorkeakoulu voi keskeyttää opiskelun opiskelijan omasta aloitteestaan tai korkeakoulun aloitteesta. Rehtori päättää opiskelun keskeyttämisen ja opiskeluoikeuden menettämisen. Opiskelu voidaan keskeyttää korkeakoulun aloitteesta kerrallaan enintään yhden (1) vuoden määräajaksi. Opiskelun keskeyttämisestä ja opiskeluoikeuden menettämisestä on annettu tarkemmat ohjeet tämän oppaan liitteenä 2 olevan lain pykälissä 26 – 28§.

2.2.3 Opiskelijan oikeudet ja velvollisuudet tutkintotasoittain

Maanpuolustuskorkeakoulun sisäinen järjestys on sotilaallinen. Sotilaallinen järjestys tarkoittaa selviä johtosuhteita ja toimintatapoja, avoimuutta, aloitteellisuutta, sotilaskuria sekä palvelusmääräysten ja yleisesti hyväksytyjen käyttäytymistapojen noudattamista. Sotilaallinen järjestys tuo korkeakouluun yhtenäiset käyttäytymis- ja toimintamallit. Sotilaallinen järjestys sisältää myös esimiesaseman ja käskyvallan. Käskyvallaksi sanotaan oikeutta antaa toista henkilöä velvoittavia, henkilökohtaisia käskyjä ja määräyksiä.

Sotilaalliseen järjestykseen kuuluvat sotilaskäskyt eivät koske siviiliopiskelijoita. Heidän on kuitenkin tunnettava sotilaallinen järjestys käytännössä ja sen vaikutukset siviiliopiskelijoihin. Opinnot ja järjestelyt toteutetaan pääsääntöisesti upseerin virkaan opiskelevien ja jo sotilasvirassa palvelevien opiskelijoiden oppimistavoitteiden ja aseman mukaisesti. Siviiliopiskelijat opiskelevat kaikki opintonsa yhdessä sotilaiden kanssa.

Kadetit

Sotatieteiden kandidaattiopiskelijat ovat kadetteja ja he kuuluvat sotilashenkilöstöön. Heidän asemansa sotilaina on monessa suhteessa lähellä puolustusvoimien palkattua sotilashenkilökuntaa, mutta he eivät ole virkasuhteessa puolustusvoimiin. Sotilasvirkaan opiskeleviin kadetteihin sovelletaan sotilaskurinpitolakia ja -asetusta. Tältä osin kadettien ja varusmiesten rikosoikeudellinen asema on sama.

Upseerin virkaan vaadittavia sotatieteiden kandidaatin sotatieteellisiä ja sotilasammattillisia opintoja suorittavalla opiskelijalla on oikeus opetukseen, opinto- ja harjoitusvälineisiin, terveydenhuoltoon, majoitukseen, muonitukseen sekä vaateutukseen. Lisäksi opiskelijalle maksetaan päivärahaa, vaativien palvelusolosuhteiden perusteella maksettavia korvauksia niihin oikeutetuille sekä kaksi opiskelupaikan ja koti- tai asuinpaikan välistä matkaa Suomessa jokaista täyttä opiskelukulukalenterikautta kohden.

Opiskelijaksi hakeutuva on velvollinen osallistumaan päihdetestiin ennen opiskelijaksi hyväksymistä. Maanpuolustuskorkeakoulun määräyksestä myös opintoja suorittava on opiskeluaikana ja siihen liittyvässä harjoittelussa velvollinen osallistumaan päihdetestiin.

Sotatieteiden maisterin ja yleisesikuntaupseerin tutkintoa ja esiupseerikurssilla opiskelevat sotilaat sekä esiupseerikurssilla opiskelevat siviilit

Opiskelevat sotilaat kuuluvat puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen virassa olevaan sotilashenkilökuntaan. He ovat komennettuina opiskelemaan, joten heidän opiskelunsa on palkallista. Opiskelijoilla on opiskelun aikana oikeus maksuttomaan opetukseen, opinto- ja harjoitusvälineisiin, terveydenhuoltoon sekä majoitukseen.

Kurssipäivärahaa maksetaan kurssin ajalta niille, jotka ovat siihen oikeutettuja sekä kotona käynnistä aiheutuvien matkustamiskustannusten korvaukseen kerran joka toinen viikko.

Sotatieteiden maisterin- ja tohtorin tutkintoa opiskelevat siviilit

Siviiliopiskelijan asema ja opintososiaaliset etuudet ovat samat kuin yliopistolaissa tarkoitetuissa yliopistoissa opiskelevilla. Korkeakoulututkintoa suorittavan henkilön oikeudet ja velvollisuudet määritellään laissa, asetuksissa sekä yliopiston johtosäännöissä. Korkeakoulututkintoa suorittavalla opiskelijalla on oikeus opintotukeen siten, kuin siitä opintotukilaissa säädetään.

2.2.4 Opiskelu aika

Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelija opiskelee tutkintoon vaadittavat sotatieteelliset ja tutkinnon rinnalla suoritettavat sotilasammattilliset opinnot opetussuunnitelmassa määritellyssä ajassa. Opiskelija voi menettää opiskeluoikeutensa, jos Maanpuolustuskorkeakoulu ei myönnä hänelle lisää aikaa opintojen loppuun saattamiseen.

Sotatieteiden kandidaatin tutkinto on alempi korkeakoulututkinto joka suoritetaan kolmessa vuodessa. Sotatieteiden maisterin tutkinto on ylempi korkeakoulututkinto. Se suoritetaan kahdessa vuodessa. Kandidaatin ja maisterin tutkintojen välissä on pääsääntöisesti vähintään neljän vuoden työelämäjakso. Poikkeuksena tästä ovat ohjaajaopiskelijat. Heidän maisterivaiheen opintonsa alkavat suoraan SK-tutkinnon jälkeen ja ne suoritetaan kuudessa vuodessa. Opistoupseerin virassa opiskelevat henkilöt jatkavat samoin opintojaan heti kandidaatin tutkinnon suoritettuaan.

Yleisesikuntaupseerin tutkinto muodostuu vuoteen 2014 asti esipuseeri- ja yleisesikuntaupseerikursseista. Tutkinto opiskellaan kahdessa vuodessa. Uudenmuotoinen yleisesikuntaupseerin tutkinto alkaa yleisesikuntaupseerikurssista 58 vuonna 2015 ja uudenmuotoinen Esiupseerikurssi alkaa vuonna 2017 kurssista 68. Uusi-muotoiset kurssit eivät ole enää sidoksissa toisiinsa, vaan ovat vaihtoehtoisia. Nykyinen esipuseerikurssi on viimeinen nykymuotoinen esipuseerikurssi, jolta ei ole mahdollista päästä opintomenestyksen perusteella yleisesikuntaupseerikurssille.

Sotatieteiden tohtorin tutkinto opiskellaan 4 – 6 vuodessa. Tutkinnon suorittamiseksi opiskelija opiskelee tohtorikoulutusohjelmaan professorin kanssa valitut opinnot, osoittaa tutkimusalallaan itsenäistä ja kriittistä ajattelua sekä laatii väitöskirjan.

2.2.5 Opintojen arviointi ja arvostelu

Oppimisprosessia sekä opinto- ja johtamissuorituksia arvioidaan erilaisilla arviointitavoilla. Arviointi on samalla palautetta, jonka avulla voi oppia ja parantaa suoritus-taan. Arviointi toteutetaan subjektiivisesta näkökulmasta.

Arvostelu tarkoittaa arvioinnin perusteella syntyvää opintosuoritusten arvon määrittelyä, jonka perusteella opiskelijalle tuotetaan numeraalinen ja/tai sanallinen arvosana. Arvostelulla pyritään objektiiviseen näkemykseen tuloksesta.

Maanpuolustuskorkeakoulussa opintojen ja oppimisen arvioinnissa sekä arvoste-lussa noudatetaan rehtorin vahvistamaa määräystä (HJ486). Oppimisen arviointi ja arvostelu ovat opiskelijan osaamisen, asenteiden ja oppimisprosessin arviointia sekä tärkeä osa oppimisprosessia. Ne antavat mm. perusteet aselaji-, opintosuunta-, pää- ja sivuaine- sekä joukko-osastovalinnoille. Arvostelu antaa myös perusteet opiskelu-oikeuden jatkamiselle tai opiskelun keskeyttämiselle.

Arviointi ja arvostelu perustuvat opiskelijan osaamiseen. Osaaminen muodos-tuu tiedoista, taidoista, työskentelytavoista ja asenteista. Osaaminen kuvataan puo-lustusvoimien osaamisluetelossa, tutkintovaatimuksissa, opetus suunnitelmassa ja opinto-oppaissa tutkinnon yleisinä koulutustavoitteina sekä oppiaine- ja opintojak-sokohtaisina osaamistavoitteina. Vastuuopettaja kuvaa opintojakson tavoitteet, arvostelu- ja arviointiperusteet sekä vaadittavat suoritukset opintojakson pedagogises-sa käsikirjoituksessa ja opintojaksokäskeyissä.

Arvosteltavia pääoppiaineita perustutkinnoissa ovat: sotataito (operaatiotaito ja taktiikka, strategia sekä sotahistoria), sotilaspedagogiikka, johtaminen ja sotatek-niikka. Lisäksi tutkintoihin kuuluu yleisiä sekä kieli- ja viestintäopintoja. Sotatietei-den tohtorintutkinnoissa arvosteltavia oppiaineita ovat: operaatiotaito ja taktiikka, strategia, sotahistoria, sotilaspedagogiikka, johtaminen, sotilassosiologia, sotatalous ja sotatekniikka.

Tutkinnoissa arvioidaan ja arvostellaan opintojaksoihin kuuluvia opintosuorituk-sia, jotka merkitään opintohallintojärjestelmään opintojaksoksi. Opintosuoritukset arvostellaan joko sanallisesti läpäisyperiaatteella hylätty – täydennettävä – suoritettu tai numeerisesti arvosanoilla 0–5. Arvioinnissa arvioidaan myös opiskelijoiden hen-kilökohtaiset ominaisuudet ja soveltuvuus eri tehtäviin.

Opiskelija voi hakea oikaisua opintosuorituksen arvosteluun tai vastaavaan opin-toja koskevaan päätökseen opetusta antaneelta ainelaitokselta. Oikaisupyynnöt on laadittava kirjallisesti suojaustasoa IV (ST IV) olevana asiakirjana ja toimitettava Maanpuolustuskorkeakoulun kirjaamoon 14 päivän kuluessa siitä, kun opiskelijalla on ollut tilaisuus saada arvioinnin tulokset. Oikaisupyynnöt osoitetaan Opintoasiai-nosastolle, joka toimittaa oikaisupyynnön asianomaiselle ainelaitokselle.

2.2.6 Opintojen hyväksilukeminen

Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen (AHOT) on käytäntöjen kokonaisuus, joka mahdollistaa toisessa oppilaitoksessa suoritettujen opintojen ja muussa kuin muodollisessa koulutuksessa omaksutun osaamisen hyödyntämisen opinnoissa. Yksityiskohtaisempia tietoja aiemmin hankitun osaamisen hyväksilukemisista saa MPKK:n normista: Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen MPKK:ssa (HI460/1.6.2012) ja Opintoasiainosaston koulutussuunnittelijoilta.

Kaikki hyväksiluvut kannattaa hakea hyvissä ajoin opintojen alkuvaiheessa tai viimeistään ennen korvattavien opintojen alkamista. Erityistä määräaikaa hakemuksen jättämiselle ei kuitenkaan ole, vaan niitä käsitellään jatkuvasti.

Hyväksilukua haetaan erillisellä lomakkeella, joka toimitetaan Opintoasiainosastolle tutkinnosta vastaavalle koulutussuunnittelijalle. Lomakkeen voi tulostaa Maanpuolustuskorkeakoulun nettisivuilta, Torni-portaalista tai kurssin työtilasta PVMoodlesta. Lomakkeesta löytyvät tarkemmat toimintaohjeet opintojen hyväksilukemisen eri vaiheista.

2.2.7 Tutkinto- ja kurssitodistukset sekä niiden liitteet

Opiskelijalle annetaan tutkintotodistus, kun hän valmistuu. Kaksiportaisessa tutkintojärjestelmässä kandidaatin- ja maisterintutkinnosta annetaan omat tutkintotodistuksensa liitteineen. Tutkintotodistuksen lisäksi PAT-koulut antavat sotilasopiskelijoille todistuksen SK- ja SM-tutkinnon rinnalla suoritetuista sotilasammattillisista opinnoista.

Tutkintotodistukseen ja todistukseen sotilasammattillisista opinnoista merkitään tutkinnon tai suoritettujen opintojen kokonaislaajuus sekä siihen sisältyvien oppiaineiden opintokokonaisuudet laajuuksineen ja arvosanoineen. Lisäksi tutkintotodistukseen kirjataan opiskelijan opinnäytetyön arviointi.

Kaikille opiskelijoille annetaan tutkintotodistuksen liitteenä opintosuoritusote sekä kansainväliseen käyttöön tarkoitettu englanninkielinen Diploma Supplement. Esiupseerikurssin kurssitodistuksen sekä sotilasammattillisten opintojen todistuksen liitteenä annetaan ao. opinnoista myös erillinen opintosuoritusote. Sotilasopiskelijoille annetaan lisäksi sanallinen arvio johtajuuden kehittymisestä ja johtamiskäyttäytymisestä.

Opintosuoritusote sisältää opiskelijan suorittaman tutkinnon tai suoritettujen opintojen kokonaislaajuuden sekä tiedot opintojaksoista opintokokonaisuuksiin ja oteltuna, niiden laajuudet sotatieteellisissä opinnoissa opintopisteinä tai sotilasammattillisissa opinnoissa opintoviikkoina, sekä niistä saadun arvosanan. Lisäksi opintosuoritusotteella näkyy opiskelijan opinnäytetyön arviointi numeraalisena ja/tai sanallisena arviona. Jos tutkinnon opiskelu keskeytyy, opiskelijalle annetaan opintosuoritusote siihen asti suoritetuista opinnoista.

Diploma Supplement sisältää tiedot Maanpuolustuskorkeakoulusta, opiskellun tutkinnon pääaineesta, suoritusvaatimuksista sekä asemasta Suomen koulutusjärjestelmässä. Opintoasianosasto vastaa tutkintotodistuksen ja sen liitteiden laatimisesta. PAT-koulut vastaavat sotilasarjoitusten opinnoista annettavasta todistuksesta liitteineen.

2.2.8 Palvelussitoumukset ja sitoumusajat

Puolustusvoimat ja Rajavartiolaitos kouluttavat itselleen tarvitsemansa sotilashenkilöstön. Eri tutkinnoissa ja kursseilla koulutetaan se määrä henkilöitä, jotka tarvitaan täyttämään lain määrittämät tehtävät. Maanpuolustuskorkeakouluun hyväksytyjen kadettien sekä puolustusvoimien, rajavartiolaitoksen tai puolustusministeriön virassa olevien opiskelijoiden on annettava kirjallinen sitoumus opintojen alkaessa siitä, että he palvelevat koulutustaan vastaavissa viroissa tietyn vähimmäisajan.

Sotatieteiden kandidaatilta vaadittava sitoumusaika on kolme vuotta tutkinnon suorittamisen jälkeen. Sotatieteiden maisterilta ja yleisesikuntaupseerin tutkinnon suorittaneen sitoumusaika on kaksi vuotta tutkinnon suorittamisen jälkeen. Sotatieteiden tohtorin tutkinnon osalta sitoumusaika on täysin palkkaeduin tapahtuvan opiskeluajan pituinen. Edellä lueteltujen tutkintojen suorittamispäivänä pidetään tutkintotodistuksen allekirjoittamispäivämäärää.

Ohjaajaksi koulutettavan sitoumusaika on kymmenen vuotta yhdeksän kuukautta. Jos ohjaajaksi koulutettava saa lisäksi taistelukoneen, kuljetuskoneen tai monimoottorisen lentokoneen tai helikopterin tyypikoulutuksen taikka kokonaislentotuntimäärä puolustusvoimissa tai rajavartiolaitoksessa on vähintään 1 000 tuntia, sitoumusaika on kolmetoista vuotta kolme kuukautta. Tähestyjäksi koulutettavan sitoumusaika on viisi vuotta kuusi kuukautta. Jos tähestyjäksi koulutettava saa lisäksi taistelu-, kartoituskoneen tai helikopterin tyypikoulutuksen tähestyjänä tai reservin sotilaslentäjän koulutuksen tai kokonaislentotuntimäärä puolustusvoimissa tai rajavartiolaitoksessa on vähintään 600 tuntia, sitoumusaika on seitsemän vuotta. Ohjaajaksi ja tähestyjäksi koulutettavien sitoumusaika lasketaan koulutuksen alkamisesta.

Henkilön on korvattava opiskelustaan valtiolle aiheutuneet koulutuskustannukset, jos hän sitoumusaikanaan irtisanoutuu koulutustaan vastaavasta virasta tai hänet siitä irtisanotaan hänestä itsestään johtuvasta syystä muutoin kuin sairauden tai merikelpoisuuden puuttumisen vuoksi. Sotatieteiden tutkintoa opiskeleva siviili tai ulkomaalainen opiskelija eivät tee palvelussitoumusta.

2.2.9 Muut opinnot

JOO-opinnot

Maanpuolustuskorkeakoulu on mukana valtakunnallisessa joustavan opinto-oikeuden (JOO) sopimuksessa, jolla pyritään edistämään opiskelijoiden liikkuvuutta yliopistojen välillä. JOO-opinnot antavat perus- ja jatkotutkinto-opiskelijoille mahdollisuuden hyväksilukea tutkintoonsa opintoja muista suomalaisista yliopistoista. Joustavalla opinto-oikeudella on tarkoitus laajentaa yliopiston omaa opintotarjontaa sekä lisätä valinnanmahdollisuutta esimerkiksi yksittäisten opintojaksojen tai sivuainekokonaisuuksien osalta.

Yksityiskohtaisempia tietoja joustavasta opinto-oikeudesta saa MPKK:n normista Joustava opinto-oikeus (JOO), erilliset opinnot sekä osallistumisoikeus MPKK:n opintoihin (HJ92/3.8.2013). Lisätietoa joustavan opinto-oikeuden hakumenetelyistä ja eri yliopistojen hakukäytänteistä sekä opintotarjonnasta saat internetistä osoitteesta www.joopas.fi, Maanpuolustuskorkeakoulun Opintoasiainosastolta ja Torni-portaalista sekä Maanpuolustuskorkeakoulun kotisivulta.

Erilliset opinnot

Maanpuolustuskorkeakoulussa on mahdollista suorittaa myös erillisiä opintoja. Erillisten opintojen opiskelu tarkoittaa yksittäisten opintojaksojen tai opintokokonaisuuksien suorittamista ilman tutkinto-oikeutta. Oikeus opiskella erillisiä opintoja myönnetään ensisijaisesti opintokokonaisuuteen. Opinto-oikeuksien myöntämisessä käytetään tarveharkintaa, ja myöntämisen edellytyksenä on ainelaitoksen mahdollisuus ottaa ylimääräisiä opiskelijoita.

Erilliset opinnot ovat pääsääntöisesti maksullisia. Myös puolustusvoimien tai rajavartiolaitokseen palkattuun henkilöstöön kuuluva voi opiskella erillisiä opintoja. Opinnot ovat palkatulle henkilöstölle maksuttomia, jos ne toteutetaan puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen tarpeista ja niiden aloitteesta. Yksittäisen henkilön hakemat opinnot ovat maksullisia. Hakiessaan opinto-oikeutta opiskelija sitoutuu maksamaan MPKK:n opinnoille määrittämän hinnan. Opintomaksu suoritetaan ennen opintojen alkamista.

Erillisiin opintoihin hakeudutaan lähettämällä vapaamuotoinen hakemus Maanpuolustuskorkeakoulun Opintoasiainosastolle. Hakemuksessa tulee tuoda esille haettavat opintojaksot tai opintokokonaisuudet sekä perustella näiden tarpeellisuus. Haku erillisiin opintoihin on jatkuva. Hakemus toimitetaan OAO:lle kaksi kuukautta ennen opintojen alkua. Asianomaisen ainelaitoksen johtaja myöntää opinto-oikeuden.

Takapenkkiäiset

Puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen palkattu henkilöstö voi osallistua yksittäiseen opetustapahtumaan. Asianomainen ainelaitos myöntää osallistumisoikeuden. Osallistuminen perustuu opetuksen avoimuuteen ja henkilön kiinnostukseen aiheesta. Takapenkkiäisyys ei oikeuta opiskelemaan opintojaksoa tai -kokonaisuutta eikä osallistumisesta anneta todistusta eikä merkintää opintosuoritusotteeseen.

2.2.10 Opetus- ja tutkintokieli

Maanpuolustuskorkeakoulun opetus- ja tutkintokieli on suomi. Opiskelijalla on oikeus käyttää kokeissa ja kuulusteluissa joko suomen tai ruotsin kieltä. Opinnäyte tai muu kirjallinen työ voidaan laatia joko suomen tai ruotsin kielellä. Maanpuolustuskorkeakoulu voi päättää, että opetusta voidaan antaa ja opinnäyte voidaan laatia myös muulla kielellä. Kypsyysnäyte kirjoitetaan opiskelijan koulusivistyskielellä.

2.3 Opiskelua tukevat palvelut sekä tietojärjestelmät

Seuraavissa alaluvuissa käsitellään opiskelua tukevia palveluita, opintojen ohjausta, opintohallintojärjestelmän käyttöä sekä opintojen etenemisen seuranta. Lisäksi luvuissa esitellään lyhyesti tietojärjestelmiä, joiden kanssa opiskelijat ovat päivittäin tekemisissä: mm. verkko-oppimisympäristö PVMOODLE sekä kirjasto- ja tietopalvelut.

2.3.1 Opintojen ohjaus

Opintojen ohjauksella tuetaan opiskelijoiden oppimaan oppimista, opiskelua ja henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman tekemistä. Tavoitteena on edistää opiskelijoiden opiskeluvalmiuksia ja oppimaan oppimisen taitoja sekä auttaa opiskelijoita ymmärtämään paremmin omien valintojensa ja toimintansa seuraukset sekä tukea opiskelijaa henkilökohtaisessa kasvussa. Opinnon ohjauksella tehostetaan osaamistavoitteiden saavuttamista ja oppimisprosessia sekä suunnitelmallista ja tavoitteellista opiskelua.

Opiskelijalla on kuitenkin ensisijainen vastuu omista opinnoistaan, osaamisen kehittamisestä ja opintojen henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman (HOPS) tekemisestä. Opintojen alussa jokainen opiskelija tekee henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman, jota tarkennetaan opintojen edetessä. Opiskelijan tulee pyrkiä tunnistamaan oppimista vaikeuttavat tai haittaavat tekijät sekä kehittää itseään ja omaa työskentelyään parempaan suuntaan yhteistyössä ohjaavan henkilökunnan kanssa.

Kurssinjohtaja johtaa omaa kurssiaan ja toimii kurssin suoranaisena esimiehenä. Kurssin johtamisen lisäksi he ohjaavat opintoja, vastaavat opetuksen ulkoisista puitteista, upseerikasvatuksesta ja seuraavat opintojen etenemistä. Koulutussuunnittelija ohjaa ja neuvoo tutkintojen rakenteeseen, suoritustapoihin ja suunnitteluun liittyvissä asioissa sekä opiskelutaitojen kehittämisessä. Kurssisihteeri neuvoo erilaisissa käytännön asioissa, kuten opintohallintojärjestelmään liittyvissä asioissa sekä opiskelu- ja tutkintotodistuksista ja käytännön opiskelijapalveluista (opintojen aikaiset korvaukset, matkakustannukset jne.). Ainelaitosten ja PAT-koulujen opettajat antavat oppiaineen sisällöllistä ohjausta. Opintojaksojen vastuuopettajilta saa lisätietoja yksittäisiin opintojaksoihin liittyvissä asioissa. PAT-koulujen kurssin- tai linjanjohtajat ohjaavat ja neuvovat erityisesti sotilasammattillisiin opintoihin ja ammatilliseen ohjaukseen liittyvissä asioissa.

Opintojen ohjauksen painopiste on ennaltaehkäisyssä ja itseohjautuvuudessa. Opintojen etenemiseen liittyvissä kysymyksissä, haasteissa ja mahdollisissa oppimisvaikeuksissa on tärkeää, ettei opiskelija jää tilanteeseen yksin. Tällaisissa tilanteissa voi ottaa yhteyttä kurssinjohtajaan ja tutkintotasosta vastaavaan koulutussuunnittelijaan. Tarvittaessa keskusteluapua voi saada myös MPKK:n henkilöstöyksikön kautta sotilaspastorilta tai terveystasemalta.

2.3.2 Opintohallintojärjestelmä

Maanpuolustuskorkeakoulun käytetään WinhaPro-opintohallintojärjestelmä. Syksystä 2014 alkaen opiskelijoiden käytössä oleva käyttöliittymä, WinhaWille, siirtyi Internetin puolelle. Sen kautta opiskelijat voivat tarkistaa opintojaksoilta saamansa arvioinnit ja arvostamat sekä seurata opintojensa edistymistä. Käyttäminen edellyttää henkilökohtaista käyttäjätunnusta ja salasanaa, jotka opiskelijat saavat Opintoasiainosaston kurssisihteereiltä. Opintoasiainosasto vastaa opintohallintojärjestelmän ylläpitämisestä ja perehdyttää opiskelijat WinhaWillen käyttöön opintojen alkuvaiheessa.

2.3.3 Opintojen etenemisen seuranta

Päävastuu opintojen etenemisen seuraamisesta on opiskelijalla itsellään. Mikäli opiskelijan opinnot, tai hänen kehittyksensä upseerina, eivät etene suunnitellulla tavalla, voi korkeakoulu ryhtyä harkitsemaan hänen soveltuvuuttaan koulutettavaksi Maanpuolustuskorkeakoulussa. Opiskelijan soveltuvuusharkinta on kolmiportainen opiskelijan oikeusturvan takaamiseksi. Soveltuvuusharkinta sisältää valvontaan asettamisen, kirjallisen kehotuksen ja opiskeluoikeuden menettämisen.

Opiskelija voidaan asettaa valvontaan heikon opintomenestyksen tai sopimatoman käyttäytymisen johdosta. Kurssinjohtaja tekee päätöksen valvontaan asetta-

misesta. Opiskelijan valvontaan asettamista harkitaan aina hänen saadessaan toisen hylätyn arvosanan samasta opintosuorituksesta.

Kurssinjohtaja päättää opiskelijan vapauttamisen valvonnasta, jos valvontaan johdaneet veloitteet ovat määräaikaan mennessä suoritettut. Jos näin ei tapahdu, asia käsitellään ao. tutkintotason opettajaneuvostossa. Opettajaneuvosto voi kurssinjohtajan esityksestä antaa opiskelijalle kirjallisen kehotuksen opintojen tehostamiseksi.

Jos opiskelija ei saavuta opinnoissaan määräaikaan mennessä kehotuksen edellyttämää hyväksyttyä tasoa, voidaan hänen opiskelunsa esittää keskeytettäväksi enintään yhden (1) vuoden määräajaksi tai opiskelija voidaan määrätä menettämään opiskeluoikeutensa. Opiskelu voidaan esittää tarvittaessa keskeytettäväksi myös ilman aiemmin annettua valvontaan asettamista tai kehotusta.

Opiskelija voi menettää opiskeluoikeutensa Maanpuolustuskorkeakoulussa heikon opintomenestyksen, opintoihin liittyvien tehtävien laiminlyönnin, henkilökohdaisen opintosuunnitelman toteutumattomuuden tai sopimattoman käyttäytymisen johdosta. Opiskelun keskeyttämisestä ja opiskeluoikeuden menettämisestä on säädetty Maanpuolustuskorkeakoulusta annetun lain 26 – 28§:ssä.

2.3.4 Verkko-oppimisympäristöalusta PVMOODLE

Maanpuolustuskorkeakoulu käyttää verkko-opintoihin Puolustusvoimien verkko-oppimisympäristöpalvelujen oppimisalustaa (PVMoodlea). Käyttäjäksi rekisteröidytään opintojen alussa osoitteessa www.pvmoodle.fi. Rekisteröityminen edellyttää henkilökohtaisen kansalaisen asiointitilin käyttöönottoa osoitteessa www.suomi.fi. Maanpuolustuskorkeakoulun Opintoasiainosaston esityksestä PVMoodle Palvelukeskus voi luoda käyttäjätunnuksia uusille käyttäjille. PVMoodle sisältää jokaisen opiskelijan kotityötilan, jota kurssinjohtaja hallinnoi. Kotityötilan kautta opiskelija pääsee kaikkien ainelaitosten opintoihin joko suoraan tai kirjautumisavaimella.

2.3.5 Kirjasto ja tietopalvelut

Maanpuolustuskorkeakoulun kirjasto tuottaa Maanpuolustuskorkeakoulun keskiteyt kirjasto- ja tietopalvelut tarjoamalla asiakkaidensa käyttöön sotatieteellisen alan keskeiset tietoaineistot sekä järjestämällä neuvontaa ja opetusta niiden käyttöön. Maanpuolustuskorkeakoulun kirjasto on julkinen yliopistokirjasto, joka toimii myös Puolustusvoimien keskuskirjastona. Kruununhaassa sijaitseva Maanpuolustuskorkeakoulun pääkirjasto palvelee myös siviiliasiakkaita. Santahaminassa sijaitseva kurssikirjasto palvelee MPKK:n opiskelijoita sekä Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen henkilökuntaa. Kirjasto muuttaa vuoden 2015 aikana Santahaminaan Santahamina taloon.

Kirjaston aineistoa voi selata Taisto-tietokannasta (<http://taisto.linneanet.fi>). Taiston kautta on mahdollista myös seurata ja uusia omia lainoja sekä tehdä varauksia ja tilauksia kirjoihin. Lisäksi kirjasto tarjoaa asiakkaidensa käyttöön ulkomaisia tietokantoja ja e-aineistoja, joita on mahdollista käyttää MPKK:n omassa verkossa sekä Torni-portaalin välityksellä. Lisätietoja kirjastosta ja sen palveluista osoitteesta www.mpkk.fi/kirjasto.

2.4. Turvallisuus

Puolustusvoimien turvallisuustoiminnan päämääränä on toiminnan, henkilöstön, tietojen, materiaalin, ympäristön ja maineen turvaaminen. Turvallisuustoiminnan toteuttamisen painopiste on ennaltaehkäisevässä toiminnassa. Ennaltaehkäisevällä toiminnalla pystytään havaitsemaan, tunnistamaan ja torjumaan puolustusvoimia vastaan suunnatut lainvastaiset toimet sekä pienentämään onnettomuuksien, vahinkojen ja tapaturmien todennäköisyyttä ja seurauksia.

Turvallisuustoiminta asettaa rajoituksia sotilaskohteissa liikkumiseen. Puolustusvoimien alueille ja yksittäisille kohteille on määritetty turvallisuusvyöhykkeet tilan käyttötarkoituksen perusteella. Turvallisuusvyöhyke antaa perusteet tilan turvallisuusjärjestelyille ja henkilöstön pääsyoikeuksille. Sotilaskohteeseen pääsyn yleisenä edellytyksenä on, että vierailu liittyy virka-, työ-, tai palvelustehtävään, opiskeluun MPKK:lla, puolustusvoimien toimeksiantoon tai muuhun puolustusvoimien kannalta asialliseen perusteeseen. Tällaisia ovat esimerkiksi vierailukutsu, asuminen alueella tai henkilön välttämätön tapaaminen.

Tilaturvallisuudella tarkoitetaan kaikkia niitä järjestelyjä, joilla varmistetaan tilan pysyminen ainoastaan tilaan oikeutettujen hallinnassa ja käytössä. Tilaturvallisuus kattaa rakenteellisen turvallisuuden ja kulunvalvonnan lisäksi myös turvallisuushenkilöstön suorittaman valvonnan. Tietoa Santahaminan kampuksella käytettävissä olevista tiloista ja niiden varustuksesta sekä tilavarausten tekemisestä löytyy Torni-portaalista. Koska Santahamina on sotilaskohde, alueella liikkujan pitää aina varautua osoittamaan henkilöllisyytensä ja oikeudet liikkua kyseisellä alueella ja tiloissa.

Santahaminaan tulevista vieraista tehdään etukäteen vierasilmoitus komendantin toimistoon joko lähettämällä viesti puolustusvoimien asianhallintajärjestelmällä osoitteeseen ”KAARTJR komendantintuomisto” tai sähköpostitse osoitteeseen komendantintuomisto.kaartjr@mil.fi. Ulkomaalaisille vieraille on aina annettava erillinen ulkomaalaisvierailulupa. Tulosyksikön yhteyshenkilö tai ulkomaalaisen vieraan isäntä anoo lupaa 14 vrk ennen vierailua puolustusvoimien asianhallintajärjestelmässä. Anomuksen täyttöohjeet saa MPKK:n turvallisuusosalta. Alla on muutamia turvallisuuteen liittyviä ohjeita ja hyviä käytäntöjä.

Noudata aina vartiomiehen tai vartiotehtävissä olevan henkilön käskyjä ja ohjeita.

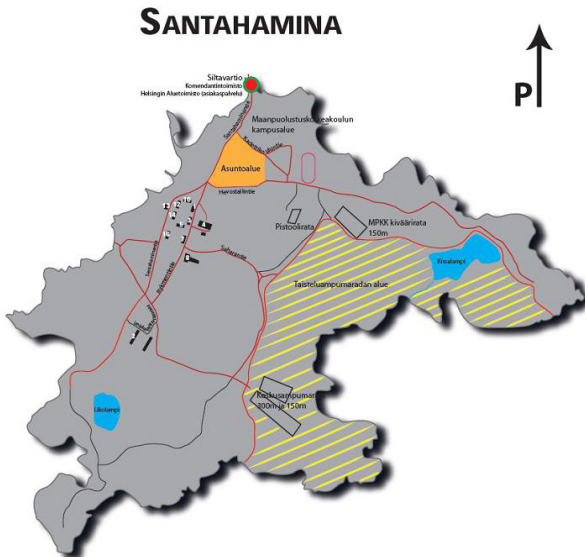
Liiku Santahaminassa vai sallituilla alueilla. Älä mene ampumaradoille tai niiden läheisyyteen muuten kuin osana ampuvaa joukkoa tai ampumaluvan saaneena. Älä koskaan liiku taisteluampuma-alueella muuten kuin osana ampuvaa joukkoa äläkä ylitä puna-keltaisia vaara-alueen varoituspuomeja. Noudata muutenkin maastossa olevia pysyviä ja tilapäisiä varoituskylttejä sekä puomeja.

Ole tarkkana myös maastossa liikkuessasi. Sotilaat harjoittelevat käytännössä joka paikassa Santahaminassa. Älä hakeudu harjoittelevan joukon läheisyyteen. Joukko voi käyttää harjoitusampumatarvikkeita, räjähdysaineita, savuja ja kynnelkaasua.

Santahaminan tiestöllä ja maastossa liikkuu sotilasajoneuvoja, jopa suuria miehistönkuljetusvaunuja. Vaunuista on vain rajalliset tähytysmahdollisuudet. Santahaminassa on myös autokoulu ja osa ajoneuvojen kuljettajista vasta harjoittelevat tehtäväänsä. Ole varovainen myös tiestöllä liikkuessasi.

Harjoittelevat joukot ilmoittavat vaaraa aiheuttavista toiminnoistaan saaren ilmoitustauluilla. Pidä itsesi tietoisena saaren tapahtumista ja muista, että kaikkia tavanomaisia koulutustapahtumia ei ilmoiteta.

Kuva huonolaatuinen

3 Maanpuolustuskorkeakoulussa opiskeltavat tutkinnot

Luvussa kolme esitellään ensin sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkinnot sekä niiden tutkintovaatimukset. Sen jälkeen esitellään vastaavasti sotatieteelliset jatko-tutkinnot. Tutkintovaatimukset määrittelevät tutkinnon rakenteen, tutkinnon tavoitteet ja oppiaineiden tavoitteet opintokokonaisuuksittain.

3.1 Sotatieteelliset perustutkinnot ja tutkintovaatimukset

Maanpuolustuskorkeakoulu on osa eurooppalaista, suomalaista sekä puolustusvoimien sisäistä koulutusjärjestelmää. Sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkinnot pohjautuvat oppiainepohjaiseen tutkintorakenteeseen. Siksi opinnoissa korostuu pääaineen merkitys suhteessa muihin oppiaineisiin. Opinnoille on myös ominaista teorian vahva yhdistyminen käytännön opetukseen vaihtelevissa ympäristöissä.

Sotatieteellisiä perustutkintoja ovat 180 opintopisteen laajuiset sotatieteiden kandidaatin (SK) ja 120 opintopisteen laajuiset sotatieteiden maisterin (SM) tutkinnot. Tutkintojen rinnalla suoritetaan sotilasammattillisia opintoja, jotka täydentävät tutkintoon johtavaa koulutusta ja ovat edellytyksenä upseerin virkaan.

Ensin suoritetaan kolmessa vuodessa alempi korkeakoulututkinto, kandidaatin tutkinto. Kandidaatin sekä maisterin tutkintojen välissä on noin neljän vuoden mittainen työelämäjakso. Työelämäjakson jälkeen suoritetaan kahdessa vuodessa ylempi korkeakoulututkinto, sotatieteiden maisterin tutkinto. Tästä poikkeuksena ovat ohjaajaksi (lentäjät) opiskelevat sotatieteiden maisteriopiskelijat, jotka aloittavat kuuden (6) vuoden maisteriopinnot suoraan kandidaattitutkinnon jälkeen. Samoin opistoupseerin virassa opiskelevat henkilöt jatkavat opintojaan suoraan kandidaatin tutkinnon suorittamisen jälkeen.

3.1.1 SK-tutkinnon tavoitteet ja rakenne

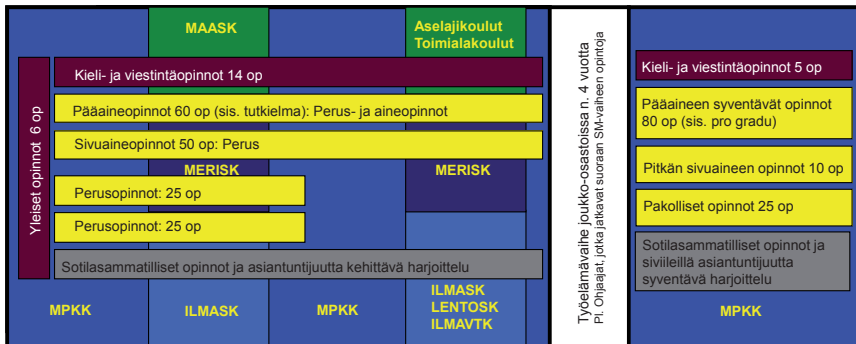
Sotatieteiden kandidaatin tutkinnon tavoitteena on antaa opiskelijoille tutkintoon kuuluvien pää- ja sivuaineiden perusteiden tuntemus, edellytykset tieteenalan kehityksen seuraamiseen, valmiudet tieteelliseen ajatteluun ja tieteellisiin työskentelytapoihin, edellytykset ylempään korkeakoulututkintoon ja itsensä jatkuvaan kehittämiseen, edellytykset soveltaa hankkimaansa tietoa ja osaamista työelämässä sekä riittävä viestintä- ja kielitaito (HG426).

Sotatieteiden kandidaatin tutkinto sisältää seuraavat pakolliset kokonaisuudet:

- pääaineen perus- ja aineopinnot 60 op, joihin sisältyy kandidaattitutkielma seminaareineen

- pitkän sivuaineen perusopinnot ja aineopinnot vähintään 50 op
- kahden oppiaineen perusopinnot 25 op + 25 op
- kieli- ja viestintäopinnot: äidinkielen, toisen kotimaisen kielen ja vieraan kielen opinnot 14 op ja
- yleiset opinnot 6 op.

Sotatieteiden kandidaatin tutkinto
 180 opintopistettä

Sotatieteiden maisterin tutkinto
 120 opintopistettä

Sotatieteelliset perustutkinnot

Yllä esitetyt SK-tutkintovaatimukset ovat samat kaikissa pääaineissa, kaikilla linjoilla ja opintosuunnilla. Tutkintoon sisältyvät opinnot ja opintopolut on määritelty tarkemmin opetussuunnitelmassa (OPS). Yksityiskohdat löytyvät opinto-oppaan erillisestä, sotatieteiden kandidaatin tutkintoon laaditusta osasta.

3.1.2 SM-tutkinnon tavoitteet ja rakenne

Upseerin virkaan johtavan sotatieteiden maisterin tutkinnon opintojen edellytyksenä on aiemmin suoritettu sotatieteiden kandidaatin tutkinto. Maisterin tutkintoon johtavan opetuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle hyvä pääaineen tuntemus ja sivuaineen perusteiden tuntemus, sekä valmiudet tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseen, valmiudet toimia työelämässä oman alansa asiantuntijana ja kehittäjänä, sekä tieteellinen jatkokoulutuskelpoisuus sekä hyvä viestintä- ja kielitaito.

Upseerin virkaan johtava sotatieteiden maisterin tutkinto sisältää seuraavat pakolliset opintokokonaisuudet:

- pääaineen syventävät opinnot (sisältää pro gradu-tutkielman 34 op) 80 op
- kaikille yhteiset ja pakolliset opinnot 25 op
- pitkän sivuaineen harjoitustyö 10 op
- kieli- ja viestintäopinnot: äidinkielen ja vieraan kielen opinnot sekä kypsyysnäyte 5 op

Siviiliopiskelijoille suunnattu sotatieteiden maisterin tutkinto sisältää seuraavat pakolliset opintokokonaisuudet:

- pääaineen syventävät opinnot (sisältää pro gradu-tutkielman 34 op) 80 op
- sivuaineopinnot 25 op
- asiantuntijuutta syventävä harjoittelu 10 op
- kieli- ja viestintäopinnot: äidinkielen ja vieraan kielen opinnot sekä kypsyysnäyte 5 op

Upseerit	Siviiliopiskelijat
Kieli- ja viestintäopinnot 5 op	Kieli- ja viestintäopinnot 5 op
Pääaineen syventävät opinnot 80 op (sis. Pro gradu –tutkielman)	Pääaineen syventävät opinnot 80 op (sis. Pro gradu –tutkielman)
Sivuaineopinnot 10 op: harjoitustyö	
Kaikille pakolliset yhteiset opinnot 25 op	Sivuaineopinnot 25 op
Sotilasammattilliset opinnot: Maa-, meri- ja ilmavoimat, RVL	Asiantuntijuutta syventävä harjoittelu 10 op

Sotatieteiden maisterin tutkinnon rakenne

Tutkintoon sisältyvät opinnot ja opintopolut on määritelty tarkemmin opetussuunnitelmassa (OPS). Opetussuunnitelma ja opintopolkujen yksityiskohdat löytyvät erillisestä sotatieteiden maisterin tutkintoa koskevasta opinto-oppaasta.

3.1.3 Sotatieteellisten perustutkintojen rinnalla suoritettavat sotilasammattilliset opinnot

Perustutkintoihin johtavien opintojen rinnalla opiskellaan sotilasammattillisia opintoja, jotka kuuluvat osaksi upseerin virkaan vaadittavien opintojen kokonaisuutta. Sotilasammattillisten opintojen yleisenä tavoitteena on antaa opiskelijoille upseerin virkatehtävissä tarvittava ammatillinen pätevyys ja osaaminen. SK- ja SM-tutkintojen sotilasammattillisten opintojen yhteiset tavoitteet on laadittu normaali- ja poikkeusoloja varten.

SK-tutkinnon ja sen rinnalla suoritettavien sotilasammattillisten opintojen yhteiset tavoitteet konkretisoituvat valmiuksina toimia poikkeusolojen joukkojen perus-

yksikön päällikkötehtävissä tai erikoisjoukon johtajan tehtävissä, normaaliolojen perusyksikön kouluttaja- ja asiantuntijatehtävissä tai erikoisjoukon johtajan tehtävissä sekä perusyksikköpäällystön kansainvälisissä tehtävissä (HI753).

SM-tutkinnon ja sen rinnalla suoritettavien sotilasammattillisten opintojen yhteisinä tavoitteina on luoda valmiuksia toimia poikkeusolojen joukkojen joukko-yksikköpäällystötehtävissä ja normaaliolojen perusyksikön päällikkötehtävissä sekä perusyksikköpäällystön kansainvälisissä tehtävissä (HI753).

Sotilasammattilliset opinnot koostuvat yleissotilaallisesta koulutuksesta, upseerin tarvitsemasta ammatillisesta ja palvelusturvallisuuteen liittyvästä osaamisesta, työssä tarvittavista oikeuksista ja pätevyyksistä sekä toimintakyvyn ylläpitämisestä omassa aselajissa ja toimialalla. Sotatieteiden kandidaattiopintojen aikana sotilasammattillisiin opintoihin on käytettävissä noin kuusi kuukautta ja maisteriopintojen aikana noin kaksi kuukautta.

3.2 Sotatieteelliset jatkotutkinnot ja tutkintovaatimukset

Sotatieteellisiä jatkotutkintoja ovat yleisesikuntaupseerin tutkinto (YET) ja sotatieteiden tohtorin (ST) tutkinto. Seuraavaksi käsitellään yleisesikuntaupseerin ja sotatieteiden tohtorin tutkintojen tutkintovaatimukset.

3.2.1 Yleisesikuntaupseerin tutkinnon tavoitteet ja rakenne

Yleisesikuntaupseerin tutkinto antaa opiskelijoille vaadittavat tiedot ja taidot sekä tutkijavalmiudet upseerin ylimpiin poikkeus- ja normaaliolojen tehtäviin. Käytännön työssä saavutetun osaamisen ja hankitun kokemuksen myötä tutkinnon suorittaneella on mahdollisuus edetä komentajatehtäviin ja muihin ylimpiin puolustusvoimien, puolustushallinnon, rajavartiolaitoksen tai kansainvälisiin johtotehtäviin.

Yleisesikuntaupseerin tutkinnon suorittaminen antaa oikeuden yleisesikuntaupseerin arvoon.

Maanpuolustuskorkeakoulun jatkotutkinto-osastossa opiskeltava yleisesikuntaupseerin tutkinto on ammatillisesti pätevöittävä yliopistollinen jatkotutkinto. Yleisesikuntaupseerin tutkinto kussilla 57 koostuu esiuupseerikurssista ja yleisesikuntaupseerikurssista. Yleisesikuntaupseerikurssista 58 eteenpäin yleisesikuntaupseerin tutkinto on oma erillinen koknaisuutensa.

Yleisesikuntaupseerin tutkinnon laajuus on vähintään 140 opintopistettä jakautuen yleisesikuntaupseerikurssilla 57 esiuupseerikurssiin vähintään 60 opintopisteseen ja yleisesikuntaupseerikurssin vähintään 80 opintopisteseen. Yleisesikuntaupseerikurssista 58 eteenpäin koko 140 opintopistettä kuuluvat yleisesikuntaupseerin tutkintoon. Yleisesikuntaupseerin tutkinnon suoritus aika on noin kaksi vuotta. Tut-

kinnossa opiskellaan sekä yhteisiä, että linjoittain eriytyviä opintoja. Tutkinto jakaantuu neljään linjaan; maa-, meri- ja ilmasotalinja sekä rajavartiolinja.

Suomalainen upseeri voi opiskella osan yleisesikuntaupseerin tutkinnostaan ulkomailla. Ulkomaisia opintoja täydennetään kansallisilla aiheilla siten, että koti- ja ulkomaiset opinnot yhdessä muodostavat yleisesikuntaupseerin tutkinnon. Ulkomaisten opintojen rinnastettavuuden hyväksyy Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori opetusneuvoston esityksestä. Opiskelijan on saavutettava opinto-oikeus yleisesikuntaupseerikurssilla ulkomailla tapahtuvia opintoja varten.

Yleisesikuntaupseerikurssilla voi opiskella ulkomaisia opiskelijoita. He opiskelevat pääsääntöisesti suomalaisten tutkinto- ja kurssivaatimusten mukaisesti. Opintoja voidaan myös soveltaa tarkoituksenmukaisella tavalla.

3.2.2 Sotatieteiden tohtorin tutkinnon tavoitteet ja rakenne

Sotatieteiden tohtorin tutkinnon opinnot järjestetään Maanpuolustuskorkeakoulun tutkimusjohtajan johtamassa tohtorikoulutusohjelmassa. Maanpuolustuskorkeakoulun professorit vastaavat sotatieteiden tohtorikoulutusohjelman oppiainekohtaisesta suunnittelusta ja toteutuksesta.

Sotatieteiden tohtorin tutkinto voidaan opiskella seuraavissa aineissa:

- johtaminen
- sotahistoria
- operaatiotaito ja taktiikka
- sotilaspedagogiikka
- strategia
- sotatekniikka
- sotatalous
- sotilassosiologia

Tohtorikoulutusohjelman tavoitteena on, että opiskelija perehtyy syvällisesti omaan tutkimusalaansa ja sen puolustushallinnolliseen sekä yhteiskunnalliseen merkitykseen, saa valmiudet soveltaa tutkimusalaansa piirissä itsenäisesti ja kriittisesti tieteellisen tutkimuksen menetelmiä ja luo uutta tieteellistä tietoa. Tutkimuksen myötä opiskelija perehtyy hyvin oman tieteenalansa kehitykseen, perusongelmiin ja tutkimusmenetelmiin sekä saavuttaa sellaisen yleisen tietenteorian ja tutkimusalaansa liittyvien muiden tieteenalojen tuntemuksen, joka mahdollistaa niiden kehityksen seuraamisen.

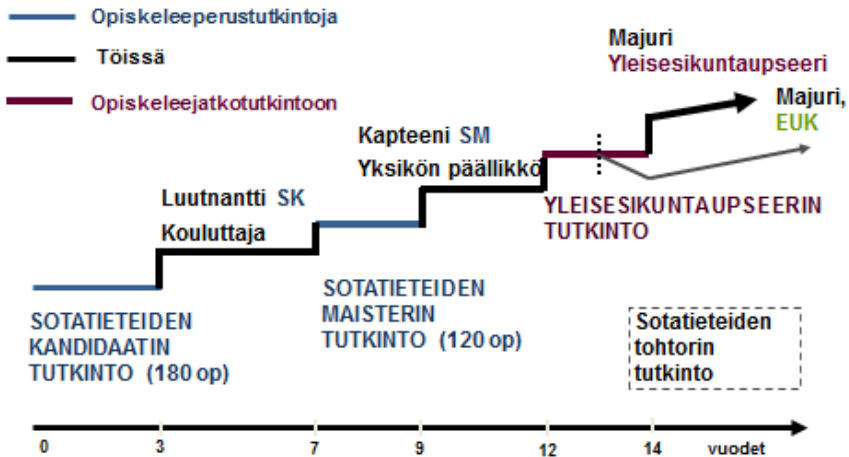
Tohtorin tutkintoon kuuluvien opintojen laajuus on 70 opintopistettä sekä julkisesti puolustettava väitöskirja. Tutkinnon voi suorittaa päätoimisesti opiskellen neljässä vuodessa. Opiskelija voidaan velvoittaa opiskelemaan tutkintoon kuulumattomia täydentäviä opintoja.

Opiskelija voi suorittaa tohtorintutkintoon vaadittavat opintonsa ainoastaan pääaineesta ja pakollisista metodiopinnoista. Hän voi vaihtoehtoisesti myös hajauttaa tutkintoon vaadittavat opinnot pakollisten pää- ja metodiopintojen lisäksi sivuaineen ja valinnaisten opintojen kesken. Opinnit muodostuvat pää- ja sivuaineesta, valinnaisista opinnoista ja pakollisista metodiopinnoista seuraavasti:

- Pääaineopinnot: 30–60 op
- Sivuaineopinnot: 0–25 op
  - esimerkiksi muissa koti- ja ulkomaalaisissa yliopistoissa suoritettut opinnot
- Valinnaiset opinnot: 0–25 op, esimerkiksi:
  - mahdollisesta YET:sta hyväksiluettavat opinnot
  - ulkomailla suoritettu tutkimuskoulutus ja tutkimusvaihto
  - aiemmalla tieteellisellä tuotannolla hyväksiluettavat opinnot
- Tieteellisen jatkokoulutusseminaarit ja metodiopinnot: 10 op

Yleisesikuntaupseerin tutkinnosta voidaan hyväksilukea enintään 25 opintopistettä osaksi tohtorintutkinnon opintoja.

Kuva huonolaatuinen

---

4 Yliopistollinen täydennyskoulutus

4.1 Esiupseerikurssi

Esiupseerikurssin laajuus on vähintään 60 opintopistettä ja se on upseerin ylemmälle tehtävätasolle vaadittavaa tehtävätasokohtaista täydennyskoulutusta niiden osalta, jotka eivät mene yleisesikuntaupseerikursseille. Kurssilla noudatetaan linjakajoa (maa-, meri- ja ilmasotalinja sekä rajavartiolinja). Kurssilla opiskelijat saavat puolustushaara- ja aselajipainotteisen koulutuksen. Esiupseerikurssin Rajavartiolaitoksen opiskelijoilla on rajavartiotoimintaan liittyvää eriytyvää opetusta 20–25 opintopistettä. Rajavartiotoiminnan opetuksen toteuttaa Raja- ja Merivartiokoulu.

Esiupseerikurssin päämääränä on, että kurssin suorittaneella upseerilla on valmiudet toimia puolustushaaran ja aselajinsa sodan, muiden kriisien ja rauhan ajan esiupseerien tehtävissä. Näitä ovat esimerkiksi esikuntien sekä sotilaslaitosten toimialojen suunnittelu-, kehittämis- ja johtotehtävät. Esiupseerikurssin aikana kehitetään opiskelijan kykyä kehittyä johtajana omassa työyhteisössään. Tavoitteena on, että upseeri ymmärtää esiupseeriuden vaatimukset sekä arvojen merkityksen.

Esiupseerikurssin 67 tutkimuskoulutuksen laajuus on kahdeksan (8) opintopistettä. Tutkimuskoulutus sisältää tutkimustyön laatimisen. Tutkimustyön aihe määritetään pääsääntöisesti siten, että se on laajennettavissa diplomityöksi. Rajavartiolaitoksen upseerit laativat tutkimustyön pääsääntöisesti rajavartiotalan aiheista.

Esiupseerikurssin suoritettuaan opiskelija:

- on saanut sodan ajan tehtävien edellyttämät sotataidon, sotatekniikan, esikuntatyöskentelyn sekä johtamisen perusteet
- on hankkinut toiminnan ja talouden suunnittelun, henkilöstövoimavarojen suunnittelun, varusmies- sekä reserviläiskoulutuksen suunnittelussa tarvittavat tiedot
- omaa valmiudet osallistua kansainvälisiin kriisinhallintatehtäviin ja yhteistyöhön
- osaa soveltaa tehtävien hoidossa tarvittavilta osin tieteellisen tutkimuksen menetelmiä.

Esiupseerikurssilla voi opiskella ulkomaisia opiskelijoita. He opiskelevat pääsääntöisesti suomalaisten tutkinto- ja kurssivaatimusten mukaisesti. Opintoja voidaan myös soveltaa tarkoituksenmukaisella tavalla.

5 Sotatieteelliset oppiaineet ja niiden tavoitteet eri tutkintotasoilla

Sotatieteet on laaja ja monialainen kokonaisuus, joka sitoo yhteen sodat, kriisit ja niihin liittyvät turvallisuusuhat sekä pyrkimykset niiden ehkäisemiseen. Maanpuolustuskorkeakoulun tieteenaloja ovat operaatiotaito ja taktiikka, strategia, sotahistoria, johtaminen, sotilaspedagogiikka, sotatekniikka, sotatalous, sotilaspsykologia ja sotilassosiologia. Perustutkinnoissa ja yleisesikuntaupseerin tutkinnossa opiskeltavia oppiaineita ovat johtaminen, sotataito, sotilaspedagogiikka ja sotatekniikka. Sotataidon suuntautumisvaihtoehtoja ovat operaatiotaito ja taktiikka, strategia ja sotahistoria. Sotatietieteiden tohtorin tutkinnon voi opiskella kaikilla MPKK:n tieteenaloilla. Oppiaineiden tarkemmat opintojaksokuvaukset ja opintopolut esitellään opinto-oppaan eriytyvissä osissa.

Tässä luvussa esitellään Maanpuolustuskorkeakoulun oppiaineet ja niiden tavoitteet tutkintotasoittain sotatieteiden kandidaatin tutkinnosta yleisesikuntaupseerin tutkintoon. Lopuksi kuvaillaan lyhyesti kieli- ja viestintäopintoja, jotka eivät sellaisenaan ole sotatieteellinen oppiaine.

5.1 Johtaminen

Johtaminen on oppi tavoitteiden saavuttamisesta ihmisten ja organisaatioiden avulla. Päämääränä on kasvattaa opiskelijoista itseohjautuvia ja kriittisiä peruslähtökohtien tarkasteluun kykeneviä päätöksentekijöitä ja vastuunkantajia eri tehtävätasolle. Sotilasjohtamisessa, erityisesti päätöksenteossa ja tehtävien toimeenpanossa, korostuvat ajan merkityksen ymmärtäminen ja oikean johtamispaikan valinta.

Opintojen sisältö pohjautuu johtamisen nelikenttään, jossa neljä kokonaisuutta on keskinäisessä riippuvuussuhteessa. Johtajuus tarkoittaa ihmisten johtamista tekemään niitä asioita, jotka edesauttavat tavoitteen saavuttamista. Johtamisella puolestaan tarkoitetaan asioiden johtamista, eli toimimista yhteisesti sovitulla tavalla kuvatun prosessin mukaisesti. Organisaatiokulttuurilla ymmärretään yhteisten kokemusten kautta syntyneitä uskomuksia, arvoja, asenteita ja traditioita. Organisaatiorakenteet puolestaan kuvaavat toiminnan organisointia sekä johto- ja raportointisuhteita.

Yksilö painottaa johtamisen eri osa-alueita omassa toiminnassaan sekä johtajana että alaisena eri tavoin eri tilanteissa. Johtamiskäyttäytymisen analysointi ja kehittäminen on merkittävä osa opintoja.

Sotilasjohtajaksi oppimista tapahtuu myös muissa oppiaineissa. Sotilaspedagogiikkaan yhteinen rajapinta löytyy sekä oppimisesta, että pedagogisesta johtamisesta. Sotataidossa yhdistyvät poikkeusolojen johtamis- ja suunnitteluprosessit sekä historiallinen ja strateginen näkökulma. Sotatekniikka puolestaan antaa valmiuksia ymmärtää johtamisen apuvälineitä sekä niiden teknisiä ominaisuuksia.

5.1.1 Sotatieteiden kandidaatin tutkinto

Perusopinnot

Johtamisen perusopintojen tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää johtamisen teoreettiset ja käytännölliset perusteet sekä niiden välisen yhteyden. Opiskelija kykenee analysoimaan rauhan ja sodan ajan perusyksikön johtamista hyödyntämällä johtamisen teoreettisia ja käytännöllisiä perusteita. Opiskelija osaa sodan ajan perusyksikön päällikön johtamisprosessin. Opiskelija kykenee havainnoimaan johtamista yksilön, ryhmän ja organisaation näkökulmasta sekä analysoimaan havaintojaan hyödyntämällä johtamisen teoreettisia ja käytännöllisiä perusteita. Opiskelija harjaantuu johtamisessa ja henkilökohtaista kehittymistä tukevan palautteen analysoimisessa sekä kehittyä johtajana.

Aineopinnot

Johtamisen aineopintojen tavoitteena on, että opiskelija kykenee analysoimaan johtamista toimintaympäristö- ja tehtävisidonnaisesti hyödyntämällä johtamisen teoreettisia ja käytännöllisiä perusteita. Opiskelija kykenee laatimaan johtamisen tieteenalaan kuuluvia opinnäytteitä. Opiskelija kykenee havainnoimaan johtamista yksilön, ryhmän ja organisaation näkökulmasta sekä analysoimaan ja syntetisoimaan havaintojaan hyödyntämällä johtamisen teoreettisia ja käytännöllisiä perusteita. Opiskelija harjaantuu johtamisessa ja henkilökohtaista kehittymistä tukevan palautteen analysoimisessa sekä kehittyä johtajana.

5.1.2 Sotatieteiden maisterin tutkinto

Syventävät opinnot

Johtamisen syventävien opintojen tavoitteena on, että opiskelija syventää tietämystään johtamisesta tieteenalana ja hallitsee tieteelliset kriteerit täyttävän opinnäytetyön laatimisen. Opiskelija muodostaa itselleen kattavan tietämyksen johtamisesta erilaisissa toimintaympäristöissä ja kykenee osallistumaan oman alansa johtamiskäytäntöjen kehittämiseen. Opiskelija hankkii valmiudet puolustushaaransa rauhan ajan perusyksikön johtamiseen ja ymmärtää sodan ajan joukkoyksikön taistelun johtamisen perusteet. Opiskelija saavuttaa valmiudet ohjata johtamis- ja vuorovaikutuskäytännön kehittämistä työyhteisössään.

5.1.3 Yleisesikuntaupseerin tutkinto

Yleisesikuntaupseerikurssi 57

Yleisenä tavoitteena on kehittää opiskelijan johtaja- ja esimiestaitoja siten, että hän kykenee harjaantumisen jälkeen toimimaan menestyksekkäästi puolustushallinnon tai rajavartiolaitoksen keskitason päällikkötehtävissä eri toimintaympäristöissä.

Strategisen johtamisen opinnoissa kehitetään opiskelijoiden kykyä käsitteelliseen ajatteluun, asioiden kyseenalaistamiseen ja innovaatioiden tuottamiseen kokonaisturvallisuuden (puolustushallinnon) viitekehyksessä. Johtamisen opinnoissa kehitetään opiskelijoiden kykyä päätöksentekoon, suunnitteluun ja toimeenpanoon, joihin harjaannutaan operaatiotaidon ja taktiikan harjoituksissa. Opiskelija kehittää omaa johtajuuttaan johtamis- ja vuorovaikutuskäyttäytymisestään saamansa palautteen perusteella ja ymmärtää komentajuuden merkityksen.

5.1.4 Yliopistollinen täydennyskoulutus

Esiupseerikurssi 67

Johtamisen opintojen yleisenä tavoitteena on kehittää niitä valmiuksia, joita upseeri tarvitsee oman puolustushaaransa ja tehtävätasonsa mukaisen organisaation johtamisessa erilaisissa toimintaympäristöissä sekä kehittäessään itseään johtajana. Johtamisen opintojen keskeisenä tavoitteena on, että upseeri kykenee johtamaan oman joukkonsa valmiuden kohottamisen perusvalmiudesta taistelunjohtamiseen. Upseeri kykenee johtamaan omaa joukkoaan eri valmiustilanteissa ja pystyy mukauttamaan johtamistoimintansa tilanteen vaatimalla tavalla.

Strateginen johtaminen antaa opiskelijalle perusteet käsitteellisestä ajattelusta. Opiskelija kehittää valmiuksiaan ymmärtää kansallisen strategisen tason suunnitteluun vaikuttavia tekijöitä.

Henkilöstöjohtamisen, johtamisen työkalujen ja johtamisprosessien opinnoissa opiskelija kehittää kykyään hyödyntää päätöksenteon, suunnittelun, toimeenpanon ja seurannan työkaluja normaali- ja poikkeusolojen sekä kriisinhallintaoperaatioiden esikunnissa.

Johtajana kehittymisen jatkuvassa prosessissa tavoitteena on, että upseeri tunnistaa oman johtamisympäristönsä ja sen asettamat vaatimukset johtamistaidoilleen, tunnistaa oman persoonallisuutensa vaikutuksen johtamiskäyttäytymiseensä sekä sen vaikutuksen omassa johtamisympäristössään. Opiskelija osaa kehittää omaa johtamiskäyttäytymistään tulevan johtamisympäristönsä mukaiseksi ja sisäistää hyvien upseeritapojen ja arvojen sekä etiikan merkityksen.

Sodanajan johtamiseen harjaannutaan taktiikan harjoituksissa.

5.2 Sotataito

Sotataito on oppiaine, joka koostuu kolmesta itsenäisestä aineesta: operaatiotaito ja taktiikka, strategia sekä sotahistoria.

Operaatiotaito on

- oppi sotataidosta ja operaatioista
- taito käyttää joukkoja ja järjestelmiä operaation toteuttamiseksi sekä operaatiolle asetettujen päämäärien saavuttamiseksi.

Operaatiotaidon olennaisin sisältö on komentajien ja esikuntien kyky ja taito suunnitella, valmistella ja johtaa operaatio. Tämä sisältää tarvittavat joukkojen siirrot, ryhmitykset ja taistelut sekä näihin liittyvät eri järjestelmien vaikutukset ja tukitoiminnot niin, että operaatiolle asetetut päämäärät saavutetaan. Operaation onnistunut toteutus edellyttää myös taktiikan hallitsemista.

Taktiikka on oppi taistelujen käymisestä, taito käyttää joukkoja ja järjestelmiä taistelun käymiseksi ja taistelutehtävän täyttämiseksi. Taktiikan olennaisin sisältö on omien ja vastustajan joukkojen, järjestelmien ja toimintatapojen tunteminen

- tilannetietoisuus
- omiin voimavaroihin, tilanteeseen ja olosuhteisiin sopivien toimintamenetelmien valinta
- joukkojen ja toimintojen optimaalinen suunnittelu, valmistelu ja johtaminen taistelutehtävän täyttämiseksi.

Strategian oppiaine on osa sotataidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa sodankäynnin taktisen, operatiivisen ja strategisen tason analyysit täydentävät kuvaa sotataidosta. Strategia tarkastelee yleisesti asevoimia ja sotilaallista voimankäyttöä kansainvälisessä järjestelmässä sekä osana kansallisten turvallisuuspäämäärien saavuttamiseksi valittuja toimintalinjoja. Strategian opinnot luovat valmiuksia ymmärtää ja hahmottaa laajoja asiakokonaisuuksia, niiden perusteita ja vaikuttavuuksia sekä ymmärtää oman tehtävänsä merkitys osana suurempaa kokonaisuutta.

Sotahistorian oppiaineen ensisijaisena tehtävänä on antaa upseerin koulutusohjelman edellyttämä sotahistorian opetus ja tehdä sitä palvelevaa tieteellistä tutkimusta. Sotahistorian opetuksen tavoitteena on antaa valmiudet ymmärtää miten erilaiset taustatekijät ja sotakokemukset ovat eri aikakausina vaikuttaneet puolustusjärjestelmien, sotataidollisen ajattelun ja eri puolustushaarojen toimintaperiaatteiden ja yhteistoimintaperusteiden historialliseen kehityskulkuun kotimaassa ja ulkomailla. Lisäksi opetus kehittää upseerin analyttistä ajattelua, päätöksenteko- ja tilanteenarviointikykyä sekä kirjallista ja suullista argumentointitaitoa.

5.2.1 Sotatieteiden kandidaatin tutkinto

Perusopinnot

Sotataidon perusopintojen tavoitteena on se, että opiskelija hankkii riittävän käsityksen sotataidosta tieteenalana. Opiskelija ymmärtää sodankäynnin ja sotataidon kehityskulun. Opiskelija ymmärtää sotataidon merkityksen sodankäynnissä ja Suomen puolustusratkaisuissa. Opiskelija perehtyy taistelun periaatteisiin omassa puolustushaarassaan. Opiskelija hallitsee perusyksikön taistelun peruseriaatteet.

Aineopinnot

Sotataidon aineopintojen tavoitteena on se, että opiskelija perehtyy taktiikan perusteisiin ja sen historiaan sekä kehitysnäkyymiin. Opiskelija hallitsee yleiset taktiset periaatteet sekä tilanteenarvio-päätöksenteko -prosessin joukkoyksikön puitteissa. Opiskelija perehtyy sotataidon tutkimusmenetelmiin. Opiskelija hallitsee aselajinsa taktiset käyttöperiaatteet sekä niiden soveltamisen käytännössä.

5.2.2 Sotatieteiden maisterin tutkinto

Syventävät opinnot

Sotataidon syventävien opintojen tavoitteena on se, että opiskelijalla on syvälinen tietämys sotataidosta tieteenalana. Opiskelijalla on valmiudet tieteellisen tiedon käyttöön tutkimusmenetelmien soveltamiseen. Opiskelija kehittää sotataidollista osaamistaan puolustushaaransa ja aselajinsa joukkoyksikön toiminnan suunnittelussa ja johtamisessa. Opiskelija kykenee taktiikan soveltamiseen yhtymän viitekehyydessä. Opiskelija hankkii valmiuksia toimia työssään alansa asiantuntijana ja kehittäjänä.

Sotataidon syventävät opinnot suuntautuvat operaatiotaidon ja taktiikan, strategian tai sotahistorian opintoihin. Operaatiotaidon ja taktiikan opinnoissa opiskelija syventää taktista osaamistaan joukkoyksikön toiminnan suunnittelussa ja johtamisessa. Opiskelija perehtyy nykyaikaiseen sodankuvaan ja erilaisiin uhkakuviin. Opiskelija ymmärtää uhkakuvien muutoksen aiheuttamat haasteet puolustusjärjestelmille.

Strategian opinnot painottuvat kokonaisturvallisuuteen, turvallisuuspolitiikkaan, sotilasstrategiaan sekä kansainvälisiin suhteisiin. Opinnoissa opiskelijaa harjannutetaan seuraamaan, ymmärtämään ja analysoimaan kansallista ja kansainvälistä turvallisuustilannetta, eri toimijoiden turvallisuuspoliittisia ja sotilasstrategisia tavoitteita sekä keinoja ja menetelmiä tavoitteiden saavuttamiseksi.

Sotahistorian opintojen tavoitteena on kasvattaa opiskelijan valmiuksia sotahistoriallisen tiedon ja sotahistorian tutkimusmenetelmien soveltamiseen. Opiskelu antaa

opiskelijalle perusteita sotahistorian asiantuntijatehtävissä toimimiseen ja luo valmiuksia analyttiseen sotataidolliseen ajatteluun.

5.2.3 Yleisesikuntaupseerin tutkinto

Yleisesikuntaupseerikurssi 57

Operaatiotaidon ja taktiikan opintojen yleisenä tavoitteena on, että opiskelija:

- Osaa toimia normaaliaikana ja poikkeusoloissa oman puolustushaaransa esikunnan ja yhtymien operatiivisissa suunnittelu-, kehittämis- ja johtotehtävissä.
- Osaa suunnitella ja kehittää sotilaallista maanpuolustusta osana kokonaisumaanpuolustusta ja -turvallisuutta
- Tietää perusteet toimimisesta puolustushaarojen esikuntien operatiivisissa tehtävissä
- Hallitsee operatiivisen alan tiedolliset ja taidolliset valmiudet toimia normaaliaikana ja poikkeusoloissa yleisesikuntaupseerin tehtävissä
- Hallitsee operatiivisen alan valmiuksia toimia komentajan tehtävissä
- Hallitsee operatiivisen alan valmiuksia toimia Pääesikunnassa suunnittelu-, kehittämis- ja johtotehtävissä
- Tietää perusteet toimimisesta kansainvälisten joukkojen esikuntatehtävissä

Yleisesikuntaupseerikurssin strategian opinnoissa luodaan valmiuksia hahmottaa Suomen turvallisuusympäristöä, Suomen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan perusteita sekä taustaa ja ratkaisuja, jotka luovat pohjan kokonaisturvallisuudelle, puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen toiminnalle sekä yleisesikuntaupseerin tehtäville osana laajaa kokonaisuutta.

Strategian opinnoissa keskitytään Suomen kansalliseen turvallisuuteen liittyviin tekijöihin. Tarkastelun kohteena on erityisesti kansainvälisen turvallisuusympäristön kehitys, kansainväliset toimijat (painopisteenä Venäjä sekä Pohjoismaat, YK, EU ja Nato) sekä globaaleihin voimavaroihin liittyvät kysymykset. Painopiste on erityisesti Suomen turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaan sekä yhteiskunnan kokonaisturvallisuuteen ja kriisinhallintaan liittyvien teemojen käsittelyssä.

Sotahistorian opintojen kokonaistavoitteena tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiudet ymmärtää, miten erilaiset taustatekijät ovat vaikuttaneet eri puolustushaarojen käyttöperiaatteiden historialliseen kehityskulkuun sekä sitä miten näitä periaatteita on sovellettu sodissa ja kriiseissä kylmän sodan aikana ja sen jälkeen. Lisäksi Opiskelijan on kyettävä yhdistämään toisiinsa sotateorioita, sotia sekä arvioimaan sotatapahtumia perustellen.

5.2.4 Yliopistollinen täydennyskoulutus

Esiupseerikurssi 67

Taktiikan opintojen yleisenä tavoitteena on, että opiskelija osaa operaatiotaidon ja taktiikan perusteet toimiakseen puolustushaaran sodan ja rauhan ajan perusyhtymien esiupseerin tehtävissä.

Strategian opintojen yleisenä tavoitteena on, että opiskelija tuntee Suomen turvallisuuspolitiikan ja kokonaisturvallisuuden perusteet sekä tärkeimmät maamme sotilaspoliittiseen asemaan vaikuttavat tekijät. Opinnot antavat opiskelijalle valmiudet ymmärtää kansallisen strategisen tason suunnitteluun vaikuttavia tekijöitä sekä kansainvälisen turvallisuusympäristön merkityksen Suomelle.

Sotahistorian opintojen yleisenä tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää sota-teorioiden ja käytännön sotakokemusten vaikuttavuuden asevoimien puolustusratkaisuun, sotataidolliseen ajatteluun ja doktriinien kehittämiseen kotimaassa ja ulkomailla. Lisäksi opiskelijan tulee tietää, miten asevoimien kansalliset erityispiirteet ovat vaikuttaneet operaatioiden toteuttamiseen.

5.3 Sotilaspedagogiikka

Sotilaspedagogiikka pyrkii kehittämään sotilaan ja yksilön toimintakykyä oppimisen keinoin. Sotilaspedagogiikan opintojen tavoitteena on antaa kattava näkemys sotilaiden osaamisen ja toimintakyvyn luonteesta ja kehittamisestä osana maanpuolustuksen ja kestäväen kokonaisturvallisuuden edistämistä.

Opiskelija luo itselleen syvällisen tietämyksen sotilaspedagogiikasta tieteenalana. Sotilaspedagogiikka luo ja kehittää teoriaa sotiluudesta, sotilaan identiteetistä ja ihmisen toimintakyvystä. Se saa keskeisen teoriaperustansa kasvatus- ja liikuntatieteistä sekä hyödyntää myös monien muiden tieteenalojen, kuten esimerkiksi sosiologian ja psykologian luomaa tietoa ja tutkimusmetodeja. Sotilaspedagogiikka rakentaa ja ylläpitää siltoja niin sotatieteellisen tutkimuksen kuin sotilasammattillisen työn välille.

5.3.1 Sotatieteiden kandidaatin tutkinto

Perusopinnot

Sotilaspedagogiikan perusopintojen tavoitteena on sotilaan toimintakyvyn ja sotilasorganisaation suorituskyvyn ymmärtäminen. Opiskelija ymmärtää oppimisen, henkisen kasvun ja fyysisen toimintakyvyn kehittämisen teoriaperusteita sekä ymmärtää kulttuurisen ja eettisen näkökulman merkityksen sotilaskoulutuksessa. Perusopinnot antavat valmiuksia sotilasorganisaatioiden kouluttajatehtäviin.

Aineopinnot

Sotilaspedagogiikan aineopintojen tavoitteena on kehittää opiskelijaa ymmärtämään ja tarkastelemaan kriittisesti sotilaan toimintakykyä ja sotilasorganisaation suorituskykyä niiden koulutuksellisesta näkökulmasta. Opiskelija ymmärtää sotilaallisten koulutusorganisaatioiden luonteen suhteessa turvallisuus- ja puolustusjärjestelmiin sekä yhteiskunnan kehitykseen. Aineopinnot kehittävät asiantuntijuutta koulutuksen suunnittelu-, toteutus- ja johtamistehtäviin sotilasorganisaatiossa.

5.3.2 Sotatieteiden maisterin tutkinto

Syventävät opinnot

Sotilaspedagogiikan syventävien opintojen tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiuksia ymmärtää puolustusvoimien koulutusjärjestelmän kytkeytyminen yleisiin ja turvallisuusalan kansallisiin ja kansainvälisiin koulutusjärjestelmiin. Opiskelija hankkii valmiudet tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseen sekä saavuttaa valmiudet tieteelliseen jatkokoulutukseen. Opintojen tavoitteena on, että opiskelija pystyy toimimaan rauhan ajan perusyksikön päällikkönä sekä koulutuksen suunnittelu-, tutkimus- ja kehittämistehtävissä. Syventävät opinnot antavat valmiuksia toimia kasvatuksen, koulutuksen ja opetuksen asiantuntija-, kehittämis- ja tutkimustehtävissä.

5.3.3 Yleisesikuntaupseerin tutkinto

Yleisesikuntaupseerikurssi 57

Yleisesikuntaupseerikurssiin ei sisälly sotilaspedagogiikan opintoja. Osa opiskelijoista kuitenkin syventää sotilaspedagogiikan osaamistaan oppinnäytteissään.

5.3.4 Yliopistollinen täydennyskoulutus

Esiupseerikurssi 67

Yleisenä tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää sotilaspedagogiikan teorian ja tutkivan työnotteen merkityksen joukko-osastojen joukkotuotantoa ja toimintaa suunniteltaessa, toteutettaessa ja kehitettäessä. Opiskelija osaa soveltaa teoriaa joukko-osastojen koulutuskäytäntöjen kehittämiseen.

5.4 Sotatekniikka

Sotatekniikassa opetetaan ja tutkitaan järjestelmätekniikkaa, sotataloutta, operaatioanalyysiä ja matemaattis-luonnontieteellisiä aineita. Sotatekniikan opintojen tavoitteena on, että opiskelija saa käsityksen nykyaikaisen taistelukentän teknisistä järjestelmistä, suorituskyvyn elinjakson hallinnasta sekä analyysimenetelmien hyödyntämisestä suorituskyvyn arvioinnissa. Sotatekniikka tukee muiden sotatieteellisten oppiaineiden, erityisesti operaatiotaidon ja taktiikan opiskelua.

5.4.1 Sotatieteiden kandidaatin tutkinto

Perusopinnot

Perusopintojen tavoitteena on, että opiskelija hankkii käsityksen sotatekniikasta tieteenalana sekä nykyaikaisen taistelukentän teknisistä järjestelmistä ja sotavarustuksesta. Opiskelija käsittää matematiikan ja tietojenkäsittelytieteen sekä luonnontieteiden merkitykseen sotatekniikalle. Opiskelija oppii matematiikan ja tietojenkäsittelytieteen sekä luonnontieteiden ja yleisen tekniikan käsitteitä ja menetelmiä sekä tutustuu niiden sovelluksiin sotatekniikassa. Opiskelija ymmärtää sotatekniikan nykytilan vaisuuden kehityksen.

Aineopinnot

Aineopintojen tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää oman puolustushaaransa tai aselajinsa tärkeimmän sotavarustuksen teknisen rakenteen sekä käytön ja ylläpidon perusteet. Opiskelija syventää osaamistaan matematiikan ja tietojenkäsittelytieteen, luonnontieteiden ja teknisten tieteiden teorioiden merkityksestä sotatekniikassa ja muissa sotatieteissä. Opiskelija hankkii riittävän perehtyneisyyden sotatekniikan tutkimusmenetelmiin.

5.4.2 Sotatieteiden maisterin tutkinto

Syventävät opinnot

Syventävien opintojen tavoitteena on, että opiskelija hallitsee sotatekniikan keskeisiä teorioita ja menetelmiä sekä hankkii kyvyn osallistua oman puolustushaaransa teknisten järjestelmien suunnitteluun ja kehittämiseen. Syventävissä opinnoissa opiskelija syventää tietämystään sotatekniikan teknis-tieteellisistä teorioista, menetelmistä ja tuloksista sekä hankkii valmiudet tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseen.

5.4.3 Yleisesikuntaupseerin tutkinto

Yleisesikuntaupseerikurssi 57

Yleisesikuntaupseerikurssin tavoitteena on, että opiskelija tuntee strategisen ja operatiivisen tiedustelu-, valvonta ja johtamisjärjestelmien rakenteen sekä kehittämisen. Opiskelija tuntee puolustusministeriön materiaali politiikan perusteet. Hän tietää kokonaisvaltaisen strategisen suunnittelujärjestelmän, suorituskäytännön käsitteellisen, suorituskäytännön elinjakson mallin ja sen keskeiset käsitteet. Hän tuntee suorituskäytännön suunnittelun ja rakentamisen prosessin. Hän tietää sen liitännät puolustusvoimien suunnittelujärjestelmään sekä tuntee vaatimusrakenteen, operatiivisen vaatimusmäärittelyn ja konseptityön perusteet. Opiskelija tuntee lisäksi suorituskäytännön arvioinnin menetelmiä osana suorituskäytännön suunnittelun ja rakentamisen prosessia.

5.4.4 Yliopistollinen täydennyskoulutus

Esiupseerikurssi 67

Esiupseerikurssin tavoitteena on, että opiskelija tuntee sodankäynnin järjestelmien rakenteita, ominaisuuksia, toimintaperiaatteita ja suorituskäytännön. Tämän pohjalta opiskelija osaa ottaa huomioon käytössä olevan teknologian tarjoamat mahdollisuudet ja rajoitukset taktisessa ja operatiivisessa suunnittelussa sekä puolustushaarojen välisessä yhteistoiminnassa.

Opiskelija tuntee lisäksi suorituskäytännön elinjakson mallin ja sen keskeiset käsitteet. Hän tuntee suorituskäytännön suunnittelun ja rakentamisen prosessin sekä tietää sen liitännät puolustusvoimien suunnittelujärjestelmään. Opiskelija tuntee operatiivisen vaatimusmäärittelyn ja konseptityön perusteet sekä tuntee suorituskäytännön arvioinnin menetelmiä osana suorituskäytännön suunnittelun ja rakentamisen prosessia.

5.5 Kieli- ja viestintäopinnot

Kieli- ja viestintäopintojen tavoitteena on, että opiskelija osoittaa saavuttaneensa riittävän äidinkielen viestintätaiton ja vähintään yhden vieraan kielen sellaisen viestintätaiton, joka mahdollistaa oman alan kehityksen seuraamisen ja kansainvälisessä ympäristössä toimimisen omalla tehtävätasolla. Kieli- ja viestintäopinnot voivat olla itsenäisiä opintojaksoja tai toteutua integroituina muihin opintojaksoihin.

5.5.1 Sotatieteiden kandidaatin tutkinto

Sotatieteen kandidaatin tutkintoon johtavan koulutuksen kieli- ja viestintäopinnot muodostuvat vieraan kielen, toisen kotimaisen kielen sekä äidinkielen opinnoista. Tavoitteena on se, että opiskelija hankkii riittävän äidinkiellisen viestintätaidon ja osoittaa yliopistojen tutkinnoista annetun asetuksen (794/2004) mukaisesti korkea-koulututkintoon sisältyvissä opinnoissa tai muulla tavalla saavuttaneensa vähintään yhden vieraan kielen sellaisen taidon, joka mahdollistaa oman alan kehityksen seuraamisen ja kansainvälisessä ympäristössä toimimisen. Opiskelijan on lisäksi osoitettava saavuttaneensa eri puolustushaarojen ja toimialojen säädöksissä erikseen mainitut, sotilasammattillisiin opintoihin kuuluvat erilliset oikeuksien ja pätevyysien edellyttämät kielitaitovaatimukset.

5.5.2 Sotatieteiden maisterin tutkinto

Sotatieteiden maisterin tutkintoon johtavan koulutuksen kieli- ja viestintäopinnot muodostuvat vieraan kielen ja äidinkielen opinnoista. Tavoitteena on että, opiskelija osoittaa pystyvänsä viestimään tilanteenmukaisesti kielitaidon kaikilla osa-alueilla yhdessä vieraassa kielessä sekä osaa itsenäisesti kehittää asiatyylisen ja tieteellisen tekstin tekijän taitojaan, soveltaa tekstipalautetta, hyödyntää kirjoittajan apuvälineitä ja osoittaa omalla tieteenalallaan tarvittavan ja kypsyysnäytteessä edellytettävän kielitaidon. Opiskelijan on lisäksi osoitettava saavuttaneensa eri puolustushaarojen ja toimialojen säädöksissä erikseen mainitut, sotilasammattillisiin opintoihin kuuluvat erilliset oikeuksien ja pätevyysien edellyttämät kielitaitovaatimukset.

5.5.3 Yleisesikuntaupseerin tutkinto ja esiuupseerikurssi

Tutkinnon kieli- ja viestintäopinnot muodostuvat yksilöohjauksena tarvittaessa toteutettavista vieraan kielen opinnoista ja tutkimuskoulutukseen integroiduista äidinkielen opinnoista. Vieraan kielen opiskelun tavoitteena on tukea opiskelijan valmiuksia osallistua kansainvälisiin kriisinhallintatehtäviin ja kansainväliseen yhteistyöhön. Äidinkielen opetuksen tavoitteena on, että opiskelija on edelleen kehittänyt itseään asiatyylisen ja tieteellisen tekstin tekijän sekä viranomaisviestinnän taitojaan.

Tärkeitä yhteystietoja

Puolustusvoimien puhelinvaihe 0299 800
Puolustusvoimien kotisivu www.puolustusvoimat.fi

Postin asiointiosoite

Maanpuolustuskorkeakoulu

PL 7
00861 HELSINKI

Osoitteeseen voi liittää asianomaisen yksikön, jos se on tiedossa.

Kotisivu www.maanpuolustuskorkeakoulu.fi

Asiointiosoite, josta virallinen sähköinen viesti rekisteröidään ja välitetään vastuorganisaatiolle tai henkilölle kirjaamo.mpkk@mil.fi

Lähestymisosoite, josta viesti sähköinen viesti välitetään vastuorganisaatiolle tai henkilölle maanpuolustuskorkeakoulu@mil.fi

Sähköpostiosoite henkilölle etunimi.sukunimi@mil.fi

MPKK:n Fax	0299 530 110
Kirjaamo	0299 530 109
	0299 530 111
Turvallisuuspäällikkö	0299 530 112
Vastaanottovirkailija	0299 530 118

Ainelaitokset

JOSPEL, suunnittelija	0299 530 411
SOTAHL, pääopettaja	0299 530 374
STEKNL, ainelaitossuunnittelija	0299 530 483
STRATL, sihteeri	0299 530 632
TAKTL, sihteeri	0299 530 501

Postin asiointiosoite

Opintoasiainosasto

Maanpuolustuskorkeakoulu
PL 7
00861 HELSINKI
Käynti: Ritaritalo, Santahamina

Sähköinen lähestymisosoite

opintoasiainosasto.mpkk@mil.fi

Opetuksen kehittäminen 0299 530 224

Opiskelijahaku ja valinnat

- valintasektorin johtaja 0299 530 214
- koulutussuunnittelija 0299 530 330
- valintasihteeri 0299 530 106

Kanditiimi

- koulutussuunnittelija 0299 530 219
- sihteeri 0299 530 204

Maisteritiimi: JOO-opinnot

- koulutussuunnittelija 0299 530 215
- sihteeri 0299 530 205
- siviilien sotatieteiden 0299 530 215

maisteriopinnot

Jatkotutkintotiimi: EUK, YEK

- koulutussuunnittelija 0299 530 222
- sihteeri 0299 530 206

Jatkokoulutus: ST, PD ja opiskelu ulkomailla

- koulutussuunnittelija 0299 530 222

Pääkirjasto

0299 530 177

PL 266

00171 HELSINKI

Käynti: Maurinkatu 1, 2. krs.

Kurssikirjasto

0299 530 178

PL 7

00861 HELSINKI

Käynti: MPKK:n auditoriotalon alakerta

Santahamina	
Komendantin toimisto	0299 421 115
Komendantin toimisto Fax	0299 421 191
Sähköinen asioimisosoite	komendantintoimisto.kaartjr@mil.fi
Kaartin Jääkärirykmentin Helsingin vartiosto	0299 421 365
	0299 421 364
Santahaminan terveysasema, päivystys	0299 581 944

Laki Maanpuolustuskorkeakoulusta (1121/2008)

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2008

Laki

Maanpuolustuskorkeakoulusta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 § Asema

Maanpuolustuskorkeakoulu on puolustusvoimiin kuuluva sotatieteellinen korkeakoulu.

Maanpuolustuskorkeakoulu on puolustusvoimain komentajan alainen. Pääesikunnan toimivallasta Maanpuolustuskorkeakoulua koskevassa asiassa säädetään tässä laissa sekä puolustusvoimista annetussa laissa (551/2007).

Maanpuolustuskorkeakoulun sisäisestä sotilaallisesta järjestyksestä säädetään puolustusvoimista annetun lain 30 §:ssä.

2 §

Tehtävät

Maanpuolustuskorkeakoulun tehtävänä on edistää sotatieteellistä tutkimusta ja antaa tutkimukseen ja alan parhaisiin käytäntöihin perustuvaa sotatieteellistä opetusta sekä kasvattaa opiskelijoita palvelemaan isänmaata ja ihmiskuntaa. Maanpuolustuskorkeakoulu

johtaa sotilaslaitoksissa ja rajavartiolaitokseen kuuluvassa Raja- ja merivartiokoulussa annettavaa sotatieteiden kandidaatin ja sotatieteiden maisterin tutkintoihin sisältyvää opetusta.

Tehtäviään hoitaessaan Maanpuolustuskorkeakoulu toimii vuorovaikutuksessa muun yhteiskunnan kanssa sekä edistää tutkimustulosten yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Puolustushaarat ja rajavartiolaitos ohjaavat upseerin virkaan vaadittavia sotilasammattillisia opintoja. Sotilasammattillista opetusta annetaan puolustusvoimien puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa sekä rajavartiolaitoksen Raja- ja merivartiokoulussa. Sotilasammattillisia opintoja voidaan järjestää myös Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Pääesikunta vahvistaa Maanpuolustuskorkeakoulun opetuksen yleiset tavoitteet ja sovittaa yhteen Maanpuolustuskorkeakoulun opetuksen puolustusvoimien muun koulutuksen kanssa.

3 § Arviointi

Maanpuolustuskorkeakoulu arvioi koulutustaan ja tutkimustaan sekä niiden vaikuttavuutta ja osallistuu ulkopuoliseen toimintansa arviointiin.

Maanpuolustuskorkeakoulu julkistaa järjestämänsä arvioinnin tulokset.

2 luku Opetus

4 § Opetuksen julkisuus

Maanpuolustuskorkeakoulun sotatieteellinen opetus on julkista, jollei viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetusta laista (621/1999) muuta johdu. Lisäksi Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori voi rajoittaa pääsyä opetusta seuraamaan palvelusturvallisuuden varmistamiseksi, opetustilojen rajallisuuden vuoksi tai muusta vastaavasta perustelusta syystä.

5 § Opetuksen maksuttomuus

Tutkintoihin johtava opetus on opiskelijalle maksutonta.

Muussa koulutuksessa voidaan periä maksuja valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädettyjen perusteiden mukaan.

6 § Tutkinnot

Maanpuolustuskorkeakoulussa voidaan suorittaa:

- 1) sotatieteiden kandidaatin tutkinto, joka on alempi korkeakoulututkinto;
- 2) sotatieteiden maisterin tutkinto, joka on ylempi korkeakoulututkinto;
- 3) yleisesikuntaupseerin tutkinto ja sotatieteiden tohtorin tutkinto, jotka ovat jatkotutkintoja.

Maanpuolustuskorkeakoulussa suoritettavien tutkintojen tavoitteista ja laajuudesta, opintojen rakenteesta sekä

opetuksen järjestämisestä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

7 § Täydennyskoulutus ja muu koulutus sekä opetus

Maanpuolustuskorkeakoulussa voidaan järjestää sotatieteellistä täydennyskoulutusta ja muuta koulutusta sekä antaa sotilasammattillista opetusta.

8 § Opetus- ja tutkintokieli

Opetus- ja tutkintokieli on suomi. Opiskelijalla on oikeus käyttää opiskelijavalinnassa ja kokeissa joko suomen tai ruotsin kieltä. Opinnäyte laaditaan joko suomen tai ruotsin kielellä.

Maanpuolustuskorkeakoulu voi päättää, että opetusta voidaan antaa ja opinnäyte laatia myös muulla kielellä.

3 luku Hallinto ja organisaatio

9 § Organisaatio

Maanpuolustuskorkeakouluun kuuluu esikunta, osastoja, ainelaitoksia ja muita yksiköitä.

Maanpuolustuskorkeakoulun ja kaantumisesta osastoihin, ainelaitoksiin tai muihin yksiköihin määrätään tarkemmin Maanpuolustuskorkeakoulun johtosäännössä.

10 § Rehtori

Rehtori johtaa, ohjaa ja valvoo Maanpuolustuskorkeakoulun toimintaa. Reh-

tori ohjaa myös muualla kuin Maanpuolustuskorkeakoulussa toimeenpantavaa sotatieteellisiin tutkintoihin sisältyvää opetusta johtosäännössä tarkemmin määrättävällä tavalla.

Maanpuolustuskorkeakoululle kuuluvat asiat ratkaisee rehtori, jollei tässä tai muussa laissa toisin säädetä. Työjärjestyksessä voidaan rehtorin toimivaltaan kuuluva asia antaa Maanpuolustuskorkeakoulun muun virkamiehen ratkaistavaksi, jos se on Maanpuolustuskorkeakoulun kannalta merkitykseltään vähäinen ja koskee:

- 1) henkilöstöhallintoa sekä muuta sisäistä hallintoa;
- 2) lausunnon tai selvityksen antamista tai esityksen tekemistä; tai
- 3) sisäisiä määräyksiä, jollei toimivaltaan niiden antamiseen tule laista.

Rehtorilla on oikeus ottaa ratkaistavakseen johtosäännössä tai työjärjestyksessä jonkun muun virkamiehen ratkaistavaksi määrätty asia.

11 §

Opintotukilautakunta

Maanpuolustuskorkeakoulussa on opintotukilautakunta. Lautakunnan asettamisesta, kokoonpanosta ja tehtävistä säädetään opintotukilaisesta (65/1994). Opintotukilautakunnan opiskelijajäsenet nimeää oppilaskunta.

12 §

Monijäseniset hallintoelimet

Maanpuolustuskorkeakoulussa voi olla valmistelevia ja neuvoa-antavia monijäsenisiä hallintoelimiä.

Edellä mainittujen hallintoelinten

kokoonpanosta ja tehtävistä määrätään työjärjestyksessä.

13 §

Henkilöstö

Maanpuolustuskorkeakoulun henkilöstö on puolustusvoimien viroissa. Maanpuolustuskorkeakoulussa voi olla myös työsuhteessa olevaa henkilöstöä. Virkojen kelpoisuusvaatimuksista säädetään erikseen.

4 luku

Opiskelijavalinnat

14 §

Opiskelijaksi ottaminen

Opiskelija otetaan suorittamaan sotatieteiden kandidaatin ja sotatieteiden maisterin tutkintoa, jompaakumpaa mainituista tutkinnoista tai jatkotutkintoa. Opiskelijan, joka valitaan suorittamaan upseerin virkaan johtavia opintoja, on sotatieteiden kandidaatin tai sotatieteiden maisterin tutkinnon lisäksi suoritettava 2 §:n 3 momentissa tarkoitettujen sotilasammattilliset opinnot.

Opiskelijat ottaa Maanpuolustuskorkeakoulu. Pääesikunta ottaa kuitenkin ulkomaalaiset opiskelijat.

Opiskelijavalinta järjestetään valinta- ja soveltuvuuskokeiden avulla. Soveltuvuuskokeeseen osallistuvat upseerin virkaan vaadittaviin opintoihin hakeneet. Valinta- ja soveltuvuuskokeen perusteista päättää pääesikunta ja niiden järjestämisestä Maanpuolustuskorkeakoulu. Jos Maanpuolustuskorkeakoulu opiskelijoiden määrän rajoittamisen vuoksi ei voi ottaa koulutukseen kaikkia

hakijoita, hakijoihin on sovellettava yhdenmukaisia valintaperusteita.

Opiskelija voi ottaa samana lukuvuonna vastaan vain yhden korkeakoulututkintoon johtavan opiskelupaikan.

15 §

Täydentävät opinnot sotatieteiden maisterin tutkinnon suorittamiseksi

Jos sotatieteiden maisterin tutkintoa suorittamaan otettu on suorittanut alemman korkeakoulututkinnon muualla kuin Maanpuolustuskorkeakoulussa, häneltä voidaan edellyttää koulutuksessa tarvittavien valmiuksien saavuttamiseksi täydentäviä opintoja.

16 §

Kelpoisuus korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin sekä upseerin virkaan johtaviin opintoihin asetettavat lisävaatimukset

Kelpoinen opiskelijaksi sotatieteellisiin opintoihin, jotka johtavat pelkästään alempaan tai sekä alempaan että ylempään korkeakoulututkintoon, on henkilö, joka on suorittanut ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetussa laissa (672/2005) tarkoitetun tutkinnon tai saanut ulkomaisen koulutuksen, joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden vastaaviin korkeakouluopintoihin tai jolla Maanpuolustuskorkeakoulu toteaa muutoin olevan opintoja varten vastaavat tiedot ja valmiudet.

Kelpoinen opiskelijaksi sotatieteellisiin opintoihin, jotka johtavat pelkästään ylempään korkeakoulututkintoon, on henkilö, joka on suorittanut sovel-

tuvan alemman korkeakoulututkinnon, soveltuvan ammattikorkeakoulututkinnon tai soveltuvan ulkomaisen koulutuksen, joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden vastaaviin korkeakouluopintoihin taikka jolla Maanpuolustuskorkeakoulu toteaa muutoin olevan opintoja varten riittävät tiedot ja valmiudet.

Upseerin virkaan johtaviin opintoihin otettavalta vaaditaan lisäksi, että henkilö on:

- 1) Suomen kansalainen;
- 2) ennen opintojen aloittamista saanut reservin upseerin koulutuksen;
- 3) terveydentilaltaan ja muutoin puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen tehtävien asianmukaisen hoitamisen kannalta sopiva;
- 4) enintään 26-vuotias, lentäjäksi koulutettava kuitenkin enintään 23-vuotias.

Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori voi muualla aikaisemmin suoritetun tutkinnon tai muiden opintojen vuoksi taikka muusta vastaavasta erityisestä syystä myöntää poikkeuksen 3 momentin 4 kohdassa säädetystä vaatimuksesta.

17 §

Kelpoisuus jatkotutkintoon johtaviin opintoihin

Kelpoinen opiskelijaksi opintoihin, jotka johtavat yleisesikuntaupseerin tutkintoon, on henkilö, joka on suorittanut sotatieteiden maisterin tutkinnon Maanpuolustuskorkeakoulussa. Erityisistä syistä voidaan yleisesikuntaupseerin tutkintoa suorittamaan hyväksyä hakija, jolla on muussa korkeakoulussa suoritettu soveltuva ylempi korkeakoulutut-

kinto ja jolla muutoin todetaan olevan opintoja varten riittävät tiedot ja valmiudet.

Tarvittaessa Maanpuolustuskorkeakoulu voi asettaa jatko-opinnoille esitietovaatimuksia ja ylemmän korkeakoulututkinnon arvosanoille vähimmäisvaatimuksia.

Kelpoinen opiskelijaksi opintoihin, jotka johtavat sotatieteiden tohtorin tutkintoon, on henkilö, joka on suorittanut yleisesikuntaupseerin tutkinnon. Erityisistä syistä voidaan sotatieteiden tohtorin tutkintoa suorittamaan hyväksyä hakija, jolla on Maanpuolustuskorkeakoulussa tai muussa korkeakoulussa suoritettu soveltuva ylempi korkeakoulututkinto.

18 § Opiskelijoiden määrän vahvistaminen

Puolustusvoimain komentaja vahvistaa puolustusvoimien toimintasuunnitelmassa vuosittain tutkintoja suorittamaan ja täydennyskoulutukseen hyväksyttävien opiskelijoiden määrän. Rajavartiolaitoksen esikunta vahvistaa rajavartiolaitoksessa palvelua varten hyväksyttävien opiskelijoiden määrän.

19 § Opiskelijaksi pyrkivän terveydentilätiedot ja turvallisuusselvitys

Maanpuolustuskorkeakoulu päättää 16 §:n 3 momentin 3 kohdassa tarkoitetuista vaatimuksista. Opiskelijaksi pyrkivän tulee antaa Maanpuolustuskorkeakoululle opiskelijaksi ottamisen

arvioinnissa tarvittavat terveydentilaansa koskevat tiedot Maanpuolustuskorkeakoulun määräämällä tavalla. Maanpuolustuskorkeakoulussa tehtävästä päihdetestauksesta säädetään 30 §:ssä.

Maanpuolustuskorkeakoulu pyytää opiskelijoiksi pyrkivistä turvallisuusselvityksistä annetun lain (177/2002) mukaisen turvallisuusselvityksen.

5 luku Opiskelijoiden oikeudet ja velvollisuudet

20 § Opiskelijan ylläpito

Upseerin virkaan vaadittavia sotatieteiden kandidaatin tutkintoon johtavia ja sotilasammattillisia opintoja suorittavalle annetaan opiskelun ajaksi maksutta majoitus, muonitus, vaatetus sekä opintoja harjoitusvälineet. Puolustusministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin opiskelijan ylläpidon maksuttomasta toteuttamisesta.

21 § Päiväraha

Upseerin virkaan vaadittavia sotatieteiden kandidaatin tutkintoon johtavia ja sotilasammattillisia opintoja suorittavalle opiskelijalle voidaan suorittaa kustannusten korvauksena päivärahaa, joka on suuruudeltaan vähintään 46 prosenttia kulloinkin voimassa olevasta valtion virkamiesten kokopäivärahasta. Päivärahan rahamäärästä ja maksamisenmenetelystä voidaan säätää tarkemmin puolustusministeriön asetuksella.

22 §**Korvaus palvelusolosuhteista**

Upseerin virkaan vaadittavia sotatieteiden kandidaatin tutkintoon johtavia ja sotilasammattillisia opintoja suorittavalle opiskelijalle voidaan suorittaa vaativien palvelusolosuhteiden perusteella laskuvarjohyppyä, sukellusrahaa ja lentävän henkilöstön lisää. Vaativien palvelusolosuhteiden perusteella maksettavien korvausten rahamäärästä ja maksamisenetelystä voidaan säätää tarkemmin puolustusministeriön asetuksella.

23 §**Matkustamiskustannusten korvaaminen**

Upseerin virkaan vaadittavia sotatieteiden kandidaatin tutkintoon johtavia ja sotilasammattillisia opintoja suorittavalla opiskelijalla on oikeus saada vähintään kaksi valtion kustantamaa matkaa opiskelupaikan ja koti- tai asuinpaikan välillä Suomessa jokaista täyttä opiskelulenterikuukautta kohden.

Matkustamiskustannukset korvataan edullisimman julkisen kulkuneuvon käyttämisestä aiheutuvien kustannusten mukaisesti. Matkustamiskustannukset ulkomailta ja ulkomaille korvataan vain, jos opiskelija asuu ulkomailla vakinaisesti. Vastaavalla tavalla korvataan tutkintoon kuuluvien kotimaan tai ulkomaan komennusmatkojen matkustamiskustannukset.

Matkustamiskustannusten korvaamisesta ja siihen liittyvistä menettelyistä voidaan säätää tarkemmin puolustusministeriön asetuksella.

24 §**Etuuksien verottomuus**

Edellä 20–23 §:ssä tarkoitetut etuudet eivät ole tuloverolaisissa (1535/1992) tarkoitettua veronalaista tuloa.

25 §**Opiskelu-aika**

Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijan tulee suorittaa tutkintoon johtavat ja sotilasammattilliset opinnot opetussuunnitelmassa määritellyssä ajassa.

26 §**Opiskelun keskeyttäminen**

Maanpuolustuskorkeakoulu voi keskeyttää opiskelijan hakemuksesta tämän opiskelun määräajaksi. Maanpuolustuskorkeakoulu voi omasta aloitteestaan keskeyttää opiskelijan opiskelun kerrallaan enintään yhden vuoden määräajaksi:

- 1) pitkäaikaisen sairauden vuoksi;
- 2) jos opiskelija ei kykene suorittamaan opintojaan hyväksytysti opetussuunnitelman mukaisesti;
- 3) opiskelijaan kohdistuvan rikostutkinnan ajaksi; tai
- 4) muusta 1–3 kohdassa säädettyyn rinnastettavasta painavasta syystä.

Maanpuolustuskorkeakoulu päättää opiskelijan aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisesta opiskelijan tullessa jatkamaan opiskeluaan. Opiskelun enimmäisaikaan ei lasketa 1 momentissa tarkoitettua aikaa, jona opiskelu on keskeytynään.

27 §

Opiskeluoikeuden menettäminen

Opiskelija menettää opiskeluoikeuden, jos hän:

1) on antanut Maanpuolustuskorkeakouluun pyrkiessään sellaisen väärän tai harhaanjohtavan tiedon taikka salannut sellaisen itseään koskevan seikan, joka olisi estänyt hänen valintansa opiskelijaksi;

2) on syyllistynyt opintojen aikana rikokseen, joka osoittaa sopimattomuutta puolustusvoimien upseerin tai rajavartiolaitoksen upseerin virkaan taikka on muutoin käyttäytynyt puolustusvoimien upseerin tai rajavartiolaitoksen upseerin arvolle sopimattomalla tavalla; rikoksena tai sopimattomana käytöksenä on pidettävä erityisesti tekoa tai käytöstä, joka on omiaan vaarantamaan luottamusta puolustusvoimille ja rajavartiolaitokselle kuuluvien tehtävien rehelliseen, luotettavaan ja oikeudenmukaiseen hoitoon;

3) kieltäytyy 30 §:ssä tarkoitetusta päihdetestauksesta tai antaa päihteiden väärinkäytön osoittavan näytteen;

4) laiminlyö toistuvasti taikka olennaisella tavalla opetukseen osallistumisen;

5) on toistuvasti taikka olennaisella tavalla rikkonut Maanpuolustuskorkeakoulun johtosääntöä;

6) ei jatka opiskeluaan 26 §:ssä tarkoitetun määräajan päätyttyä tai perusteita opiskelun jatkamiselle ei enää ole; taikka

7) ei ole suorittanut opintojaan opetussuunnitelmassa määritellyssä enimmäisajassa, eikä Maanpuolustuskorkeakoulu erityisestä syytä myönnä hänelle

lisäaikaa opintojen loppuun saattamiseen.

Edellä 1 momentin 2 kohtaa sovelletaan ainoastaan upseerin virkaan johtavia sotatieteellisiä ja sotilasammattillisia opintoja suorittavaan opiskelijaan. Opiskeluoikeuden menettämisen edellytyksenä 1 momentin 2, 4 ja 5 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa on, ettei sotilaskurinpitomenettelyssä määrättyä tai sotilasoikeudenkäyntimenettelyssä tuomittua seuraamusta ole pidettävä riittäväenä.

28 §

Menettely opiskelun keskeyttämistä tai opiskeluoikeuden menettämistä koskevassa asiassa

Opiskelun keskeyttämisestä ja opiskeluoikeuden menettämisestä päättää rehtori. Opiskelun keskeyttämisen tai opiskeluoikeuden menettämisen syy on ilmoitettava opiskelijalle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu päätös voidaan panna muutoksenhausta huolimatta heti täytäntöön, jollei Maanpuolustuskorkeakoulu tai hallinto-oikeus toisin määrää. Jos opiskelu-oikeuden menettämistä koskeva päätös kumotaan, ylimääräisessä muutoksenhaussa poistetaan tai puretaan, Maanpuolustuskorkeakoulu päättää opiskelijan siihen mennessä suorittamien opintojen ja hankitun osaamisen tunnustamisesta myöhemmin vastaavien opintojen yhteydessä.

29 §

Palvelussitoumukset

Upseerin virkaan johtaviin sotatieteellisiin ja sotilasammattillisiin opin-

toihin hyväksytyin samoin kuin puolustusvoimien, rajavartiolaitoksen tai puolustusministeriön virassa olevan on annettava kirjallinen sitoumus siitä, että hän palvelee koulutustaan vastaavassa puolustusministeriön, puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen virassa tietyn vähimmäisajan (sitomusaika). Sitomusajan pituus on sotatieteiden maisterin tutkinnon suorittamisesta lukien enintään neljä vuotta, sotatieteiden tohtorin tutkinnon suorittamisesta lukien enintään neljä vuotta, sotatieteiden kandidaatin tutkinnon suorittamisesta enintään kolme vuotta, yleisesikuntaupseerin tutkinnon suorittamisesta lukien enintään kolme vuotta sekä lentäjäksi ja tähyistäjäksi opiskeleva sotilasvirkaan koulutettavana oppilaana ja virassa yhteensä enintään 14 vuotta koulutuksen alkamisesta lukien. Sitoumus koskee tohtorin ja yleisesikuntaupseerin tutkinnon osalta vain täysin palkkaeduin tapahtuvaa opiskelua. Koulutuksesta aiheutuvia kohtuullisia kustannuksia vastaavista sitomusajoista säädetään tarkemmin puolustusministeriön asetuksella.

Jos edellä 1 momentissa tarkoitettu henkilö 1 momentissa tarkoitettuna aikana irtisanoutuu tai irtisanotaan taikka hän keskeyttää tai hänen opiskelunsa Maanpuolustuskorkeakoulussa keskeytetään hänestä itsestään johtuvan muun syyn kuin sairauden, meripalvelukelpoisuuden tai lentotaipumuksen puuttumisen takia, hänen on korvattava valtiolle se määrä, joka määräytyy tutkinnon lajin tai koulutuksen sisällön mukaan ja on enintään puolet valtiolle aiheutuneista koulutuskustannuksista. Jos opiskelu keskeytyy tai keskeytetään, päätöksen korvauksen perimisestä tekee Maanpuo-

lustuskorkeakoulu. Virasta irtisanoutuessa tai irtisanottaessa vastaavan päätöksen tekee joukko-osasto. Tarkempia säännöksiä korvauksen määräytymisestä ja perinnästä annetaan puolustusministeriön asetuksella.

Korvaus saadaan ulosottaa ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

Rajavartiolaitoksen palvelussitoumuksista säädetään muutoin rajavartiolaitoksen hallinnosta annetussa laissa (577/2005).

30 §

Päihdetestaus

Opiskelijaksi hakeutuva on velvollinen osallistumaan terveydenhuollon ammattihenkilön ja laboratoriohenkilökunnan tekemään päihdetestiin ennen opiskelijaksi hyväksymistä. Opintoja suoritettava on velvollinen Maanpuolustuskorkeakoulun määräyksestä osallistumaan päihdetestiin myös opiskeluaikana tai siihen liittyvässä harjoittelussa, jos on perusteltua aihetta epäillä, että opiskelija esiintyy päihteiden vaikutuksen alaisena.

Päihdetestistä saatu tieto on terveydentilätieto. Terveydenhuollon ammattihenkilö voi luovuttaa Maanpuolustuskorkeakoululle kirjallisen johtopäätöksen päihdetestistä.

31 §

Opiskelijan ja opiskelijaksi pyrkijän terveydentilaa koskevien tietojen käsittely

Opiskelijan ja opiskelijaksi pyrkijän terveydentilaa koskevaa tietoa saavat

Maanpuolustuskorkeakoulussa käsitellä vain ne henkilöt, jotka valmistelvat taikka tekevät päätöksen opiskelijavalmennasta, opiskelun keskeyttämisestä tai opiskeluoikeuden menettämisestä taikka antavat lausuntoja mainituista asioista. Maanpuolustuskorkeakoulun on säilytettävä terveydentilaa koskevat tiedot erillään muista henkilötiedoista. Terveydentilaa koskevat tiedot tulee poistaa rekisteristä välittömästi, kun niiden säilyttämiselle ei ole enää lakisääteisten tehtävien edellyttämää perustetta, kuitenkin viimeistään vuoden kuluttua tietojen merkitsemisestä rekisteriin.

32 §

Sotilaspuvun ja virkapuvun käyttö

Upseerin virkaan johtavia sotatieteellisiä ja sotilasammattillisia opintoja suorittavan sekä puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen sotilasvirassa palvelevan opiskelijan on käytettävä koulutukseen osallistuessaan sotilaspukua tai virkapukua.

Sotilaspuvuista ja virkapuvuista sekä sotilaspuvun käyttämisestä määrää tarkemmin pääesikunta. Rajavartiolaitoksen Raja- ja merivartiokoulussa annettavassa koulutuksessa sotilaspuvuista ja virkapuvuista sekä niiden käyttämisestä määrää tarkemmin rajavartiolaitos.

33 §

Muutoksenhaku

Maanpuolustuskorkeakouluun opiskelijaksi hakenut henkilö, jota ei ole 14 §:ssä tarkoitettussa menettelyssä hyväksytty opiskelijaksi, saa hakea Maanpuolustuskorkeakoululta kirjallisesti oikaisua asiassa annettuun päätökseen 14

päivän kuluessa valinnan tuloksen julkistamisesta. Valinnan tulosta ei saa oikaisupyynnön johdosta muuttaa kenenkään opiskelemaan valitun vahingoksi.

Opiskelija saa hakea Maanpuolustuskorkeakoululta oikaisua myös opintosuorituksen arvosteluun 14 päivän kuluessa siitä kun opiskelijalla on ollut tilaisuus saada arvostelun tulokset sekä arvosteluperusteiden soveltaminen tai edellä tarkoitettu opintoja koskeva päätös tietoonsa.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen, johon saa hakea oikaisua, ei saa hakea muutosta valittamalla. Oikaisumenettelyssä annettuun päätökseen haetaan hallinto-oikeudelta muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Opintosuoritusten arvostelua koskevaan oikaisumenettelyssä annettuun päätökseen ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla.

Muuhun tässä laissa tarkoitettuun päätökseen haetaan valittamalla muutosta siten kuin hallintolain käyttölaissa säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen, joka koskee opiskelijaksi hyväksymistä tai opiskeluoikeuden menettämistä tai opiskelun keskeyttämistä, ei saa hakea muutosta valittamalla.

6 luku

Erinäiset säännökset

34 §

Johtosääntö ja työjärjestys

Sen lisäksi, mitä edellä 9 §:n 2 momentissa säädetään, Maanpuolustuskorkeakoulun opetuksen järjestelystä, opiskelijavalintamenettelystä, opiskelijoiden

arvostelusta ja tarvittaessa muistakin opintoja koskevista asioista määrätään puolustusvoimain komentajan vahvistamassa johtosäännössä. Toimivallasta antaa johtosäännössä tarkempia määräyksiä muualla kuin Maanpuolustuskorkeakoulussa annettavan sotatieteellisen opetuksen ohjauksesta säädetään 10 §:n 1 momentissa. Maanpuolustuskorkeakoulun työjärjestyksessä annetaan tarkemmat määräykset hallinnosta, toimielinten tehtävistä ja toimivallasta. Työjärjestyksen hyväksyy rehtori.

35 § Oppilaskunta

Maanpuolustuskorkeakoulussa on oppilaskunta, johon voivat kuulua Maanpuolustuskorkeakoulun päätoimiset opiskelijat. Oppilaskunta voi hyväksyä jäsenikseen myös muita Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijoita.

Oppilaskunnan tehtävänä on valita opiskelijoiden edustajat Maanpuolustuskorkeakoulun 12 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin monijäsenisiin toimielimiin sekä osallistua Maanpuolustuskorkeakoulun muuhun toimintaan.

Oppilaskunnan tehtävänä on myös toimia jäsentensä yhdyssiteenä ja edistää heidän yhteiskunnallisia, sosiaalisia ja henkisiä sekä opiskeluun ja opiskelijan asemaan yhteiskunnassa liittyviä pyrki- myksiään.

Oppilaskunnan tehtävien toteuttamisesta aiheutuvat menot suoritetaan oppilaskunnan omaisuudesta ja toiminnasta saatavilla tuloilla sekä jäsenmaksuilla, joita oppilaskunnalla on oikeus määrätä jäsentensä suoritettaviksi.

Maanpuolustuskorkeakoulun oppilaskunnalla on itsehallinto. Oppilas-

kunnan hallintoa varten on edustajisto ja hallitus. Oppilaskunnan hallinnosta määrätään tarkemmin oppilaskunnan säännöissä, jotka vahvistaa Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori.

Oppilaskunnan 2 momentin nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta siten kuin muutoksenhausta Maanpuolustuskorkeakoulun tekemään päätökseen 33 §:ssä säädetään.

Oppilaskunnan toimintaan sovelletaan, mitä yhdistyslaissa (503/1989) säädetään, jollei tästä laista muuta johdu.

36 § Rajavartiolaitoksen kuuleminen

Rajavartiolaitoksen esikuntaa on kuultava ennen kuin tehdään päätös rajavartiolaitoksen virkaan koulutettavan tai rajavartiolaitoksen virassa olevan opiskelijan valintaa tai oikeuksia ja velvollisuuksia koskevassa 4 ja 5 luvussa säädettyssä asiassa.

37 § Aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen

Opiskelijalla on oikeus lukea osana suoritettavan tutkinnon oppimäärää hyväkseen muussa kotimaisessa tai ulkomaisessa korkeakoulussa tai muussa oppilaitoksessaan suorittamiaan opintoja, jotka ovat tavoitteiltaan ja keskeisiltä sisällöiltään opetussuunnitelman mukaisia ja joita ei ole käytetty toiseen aikaisemmin suoritettuun samantasoiseen tutkintoon. Opiskelija saa lukea hyväkseen tutkintoon kuuluvia opintoja myös muulla tavoin osoitetulla osaamisella. Päätöksen aiemmin hankitun

osaamisen tunnustamisesta tekee Maanpuolustuskorkeakoulu.

Opintosuoritusten ja muun aieman hankitun osaamisen tunnustamista haetaan Maanpuolustuskorkeakoululta kirjallisella hakemuksella. Hakemuksen yhteydessä tulee esittää aikaisempia suorituksia koskevat todistukset sekä tarvittaessa selvitys suoritettujen opintojen sisällöstä. Maanpuolustuskorkeakoulu antaa tarvittavat määräykset aiemmin suoritettujen opintojen ja aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisen hakemisesta.

7 luku Voimaantulo

38 § Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

Opiskelija voidaan ottaa suorittamaan 14 §:n 1 momentissa tarkoitettua sotatieteiden kandidaatin tutkintoa, joka ei johda upseerin virkaan, ensimmäisen kerran kolmen vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta. Opiskelija, joka on aloittanut Maanpuolustuskorkeakoulussa tutkintoon johtavat opinnot ennen tämän lain voimaantuloa, jatkaa opintojaan tämän lain voimaan

tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan. Opiskelija siirtyy kuitenkin jatkamaan opintojaan tämän lain mukaan, jollei hän ole suorittanut tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaista tutkintoa viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2009. Maanpuolustuskorkeakoulu määrää siirtymiseen liittyvistä järjestelyistä.

Siihen saakka, kunnes 35 §:n 5 momentissa tarkoitettu oppilaskunnan edustajisto ja hallitus on valittu, kuitenkin enintään 31 päivään joulukuuta 2010 saakka, oppilaskunnan hallintoa hoitavat opiskelijajyhdistysten hallintoa hoitamaan valitut toimielimet.

Siihen saakka, kunnes oppilaskunnan säännöt on vahvistettu, oppilaskunnassa noudatetaan soveltuvin osin opiskelijajyhdistysten sääntöjä.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

39 § Kumoamissäännös

Tällä lailla kumotaan puolustusvoimista 31 päivänä toukokuuta 1974 annetun lain (402/1974) 10 a ja 10 b §, sellaisina kuin ne ovat laissa 452/2001.

HE 62/2008
PuVM 5/2008
EV 193/2008

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2008

Tasavallan Presidentti
TARJA HALONEN

Ministeri
Jan Vapaavuori

Valtioneuvoston asetus Maanpuolustuskorkeakoulusta (1124/2008)

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2008

Valtioneuvoston asetus
Maanpuolustuskorkeakoulusta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty puolustusministeriön esittelystä, säädetään Maanpuolustuskorkeakoulusta 30 päivänä joulukuuta 2008 annetun lain (1121/2008) 6 §:n 2 momentin ja puolustusvoimista 11 päivänä toukokuuta 2007 annetun lain (551/2007) 36 §:n 2 momentin nojalla:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

1 §

Opintojen järjestäminen

Sotatieteiden kandidaatin ja sotatieteiden maisterin tutkintoon sekä jatkotutkintoihin johtava opetus voidaan järjestää oppiainepohjaisesti tai koulutusohjelmina.

2 §

Opintojen mitoitus

Opintojen mitoituksen peruste on opintopiste. Opintojaksot pisteytetään niiden edellyttämän työmäärän mukaan. Yhden lukuvuoden opintojen suorittamiseen keskimäärin vaadittava 1 600 tunnin työpanos vastaa 60 opintopistettä.

3 §

Kielitaito

Opiskelijan tulee sotatieteiden kandidaatin tai sotatieteiden maisterin tutkintoon sisältyvissä opinnoissa tai muulla tavalla osoittaa saavuttaneensa:

1) suomen ja ruotsin kielen taidon, joka julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain (424/2003) 6 §:n 1 momentin mukaan vaaditaan valtion henkilöstöltä kaksikielisessä viranomaisessa ja joka on tarpeen oman alan kannalta; sekä

2) vähintään yhden vieraan kielen sellaisen taidon, joka mahdollistaa oman alan kehityksen seuraamisen ja kansainvälisessä ympäristössä toimimisen.

Opiskelijan tulee lisäksi upseerin virkaan vaadittavan sotatieteiden kandidaatin tai sotatieteiden maisterin tutkintoon sisältyvissä opinnoissa tai muulla tavalla osoittaa saavuttaneensa upseerien suomen ja ruotsin kielen taitoa koskevista kelpoisuusvaatimuksista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (9/2004) säädetyn kielitaidon.

2 luku**Sotatieteiden kandidaatin ja sotatieteiden maisterin tutkinto Sotatieteiden kandidaatin tutkinto****4 §****Sotatieteiden kandidaatin tutkinnon tavoitteet**

Sotatieteiden kandidaatin tutkintoon johtavan opetuksen tulee antaa opiskelijoille:

1) tutkintoon kuuluvien pää- ja sivuaineiden tai niihin rinnastettavien kokonaisuuksien perusteiden tuntemus sekä edellytykset alan kehityksen seuraamiseen;

2) valmiudet tieteelliseen ajatteluun ja tieteellisiin työskentelytapoihin;

3) edellytykset ylempään korkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen ja jatkuvaan oppimiseen;

4) edellytykset soveltaa hankkimaansa tietoa työelämässä;

5) riittävä viestintä- ja kielitaito.

5 §**Sotatieteiden kandidaatin tutkinnon sisältö**

Sotatieteiden kandidaatin tutkintoon johtaviin opintoihin voi kuulua:

1) perus- ja aineopintoja;

2) monitieteellisiä opintokokonaisuuksia;

3) kieli- ja viestintäopintoja;

4) muita opintoja;

5) asiantuntijuutta kehittävää harjoittelua.

Oppiaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden perusopintojen laajuus on vähintään 25 opintopistettä. Oppiaineen tai siihen rinnastettavan koko-

naisuuden aineopintojen laajuus yhdessä perusopintojen kanssa on vähintään 60 opintopistettä. Tutkinnon pääaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden aineopintoihin sisältyy vähintään 10 opintopisteen laajuinen oppinnäyte.

6 §**Sotatieteiden kandidaatin tutkinnon suorittaminen**

Sotatieteiden kandidaatin tutkintoa varten opiskelijan on suoritettava vähintään pääaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden perus- ja aineopinnot sekä kieli- ja viestintäopinnot.

Opiskelijan on osoitettava saavuttaneensa tutkinnolle, opinnoille ja oppinnäytteelle asetetut tavoitteet sekä 3 §:ssä tarkoitetun kielitaidon. Opiskelijan on kirjoitettava kypsyysnäyte, joka osoittaa perehtyneisyyttä oppinnäytteen alaan sekä suomen tai ruotsin kielen taitoa.

7 §**Sotatieteiden kandidaatin tutkinnon laajuus**

Sotatieteiden kandidaatin tutkintoon vaadittavien opintojen laajuus on 180 opintopistettä. Maanpuolustuskorkeakoulu järjestää koulutuksen siten, että tutkinto voidaan suorittaa päätoimisesti opiskellen kolmessa lukuvuodessa.

Sotatieteiden maisterin tutkinto**8 §****Sotatieteiden maisterin tutkinnon tavoitteet**

Sotatieteiden maisterin tutkintoon johtavan opetuksen tulee antaa opiskelijoil-

le:

- 1) pääaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden hyvä tuntemus sekä sivuaineiden perusteiden tuntemus;
- 2) valmiudet tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseen;
- 3) valmiudet toimia työelämässä oman alansa asiantuntijana ja kehittäjänä;
- 4) valmiudet tieteelliseen jatkokoulutukseen;
- 5) hyvä viestintä- ja kielitaito.

9 §

Sotatieteiden maisterin tutkinnon sisältö

Sotatieteiden maisterin tutkintoon johtaviin opintoihin voi kuulua:

- 1) perus- ja aineopintoja sekä syventäviä opintoja;
- 2) kieli- ja viestintäopintoja;
- 3) monitieteisiä opintokokonaisuuksia;
- 4) muita opintoja;
- 5) asiantuntijuutta syventävää harjoittelua.

10 §

Sotatieteiden maisterin tutkinnon suorittaminen

Sotatieteiden maisterin tutkintoa varten opiskelijan on suoritettava vähintään pääaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden syventävät opinnot sekä tutkintoon kuuluva valvottu harjoittelu. Opiskelijan on suoritettava myös riittävät sivuaineopinnot, jollei niitä ole suoritettu alempaan korkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa.

Opiskelijan on osoitettava saavuttaneensa tutkinnoille, opinnoille ja opin-

näytteelle asetetut tavoitteet sekä 3 §:ssä tarkoitettun kielitaidon. Opiskelijan on kirjoitettava kypsyysnäyte, joka osoittaa perehtyneisyyttä opinnäytteen alaan sekä suomen tai ruotsin kielen taitoa.

Opiskelijan ei tarvitse osoittaa suomen tai ruotsin kielen taitoa samalla kielellä suoritettavaa ylempää korkeakoulututkintoa varten annettavassa kypsyysnäytteessä, jos hän on osoittanut kielitaitonsa alempaa korkeakoulututkintoa varten antamassaan kypsyysnäytteessä.

11 §

Sotatieteiden maisterin tutkinnon laajuus

Sotatieteiden maisterin tutkintoon vaadittavien opintojen laajuus on 120 opintopistettä. Maanpuolustuskorkeakoulu järjestää koulutuksen siten, että tutkinto voidaan suorittaa päätoimisesti opiskellen kahdessa lukuvuodessa.

Perus- ja aineopinnoilla on 5 §:n 2 momentissa tarkoitettut vähimmäislaajuudet. Syventävien opintojen laajuus on vähintään 60 opintopistettä. Tutkinnon pääaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden syventäviin opintoihin sisältyy vähintään 30 opintopisteen laajuinen opinnäyte.

3 luku

Sotatieteellinen jatkokoulutus

12 § Sotatieteellisen jatkokoulutuksen tavoitteet

Sotatieteellisen jatkokoulutuksen tavoitteena on, että opiskelija:

- 1) perehtyy syvällisesti omaan tutkimusalaansa ja sen yhteiskunnalliseen

merkitykseen sekä saavuttaa valmiudet tutkimusalansa piirissä itsenäisesti ja kriittisesti soveltaa tieteellisen tutkimuksen menetelmiä ja luoda uutta tieteellistä tietoa;

2) perehtyy hyvin oman alansa kehitykseen, perusongelmiin ja tutkimusmenetelmiin;

3) saavuttaa sellaisen yleisen tieteen-teorian ja tutkimusalaansa liittyvien muiden tieteenalojen tuntemuksen, joka mahdollistaa niiden kehityksen seuraamisen.

13 §

Yleisesikuntaupseerin tutkinnon sisältö ja laajuus

Yleisesikuntaupseerin tutkinto suunnitellaan ja järjestetään siten, että opiskelijat saavuttavat ylimpiin upseerin tehtäviin vaadittavat tiedot ja taidot sekä tutkijavalmiudet.

Yleisesikuntaupseerin tutkintoon kuuluu järjestelmällinen teoreettinen ja käytännöllinen syventyminen erikoisalaan, tutkimus omalta erikoisalalta ja erikoisalan ohjattu työkokemus. Tutkinnon laajuus on vähintään 140 opintopistettä.

14 §

Yleisesikuntaupseerin arvo

Yleisesikuntaupseerin tutkinnon suorittaneella upseerilla on yleisesikuntaupseerin arvo.

15 §

Sotatieteiden tohtorin tutkinnon sisältö

Sotatieteiden tohtorin tutkinnon suorittamiseksi jatkokoulutukseen otetun opiskelijan tulee:

1) suorittaa jatkokoulutuksen opinnot;

2) osoittaa tutkimusalaan itsenäistä ja kriittistä ajattelua; sekä

3) laatia väitöskirja ja puolustaa sitä julkisesti.

Väitöskirjaksi voidaan hyväksyä myös useita tieteellisiä julkaisuja tai julkaistavaksi hyväksytyjä käsikirjoituksia ja niistä laadittu yhteenvedo, jossa esitetään tutkimuksen tavoitteet, menetelmät ja tulokset, tai muu vastaava tieteelliset kriteerit täyttävä työ. Julkaisuihin voi kuulua yhteisjulkaisuja, jos väittelijän itsenäinen osuus on niissä osoitettavissa.

4 luku

Erinäisiä säännöksiä

16 §

Maanpuolustuskorkeakoulun henkilöstö

Maanpuolustuskorkeakoulussa on professoreita, dosentteja ja muuta opetus- ja tutkimushenkilöstöä sekä henkilöstöä muiden tehtävien hoitamista varten.

17 §

Tutkintotodistus ja todistus sotilasammattillisista opinnoista

Maanpuolustuskorkeakoulu antaa opiskelijalle hänen suorittamastaan tutkinnosta tutkintotodistuksen, josta tulee käydä ilmi:

- 1) tutkintonimike ja koulutusala;
- 2) tutkinnon pääaine tai siihen rinnastettava kokonaisuus taikka koulutusohjelma;
- 3) tutkinnon keskeinen sisältö;
- 4) opiskelijan osoittama kielitaito.

Maanpuolustuskorkeakoulun jatkokoulutuksena suoritetusta tutkinnosta antamaan todistukseen sovelletaan, mitä 1 momentin 1–4 kohdassa säädetään.

Maanpuolustuskorkeakoulu antaa pyynnöstä opiskelijalle todistuksen hänen suorittamistaan opinnoista myös opiskelun aikana.

Maanpuolustuskorkeakoulu antaa henkilölle, joka on suorittanut Maan-

puolustuskorkeakoulussa tutkinnon tai opintoja, tutkintotodistuksen tai todistukseen erityisesti kansainväliseen käyttöön tarkoitetun liitteen, jossa annetaan riittävät tiedot Maanpuolustuskorkeakoulusta samoin kuin tutkintotodistuksessa tai todistuksessa tarkoitetuista opinnoista tai opintosuorituksista sekä niiden tasosta ja asemasta Suomen koulutusjärjestelmässä.

Puolustushaarakoulu antaa erillisen todistuksen sotilasammattillisista opinnoista tai opintosuorituksista sekä niiden tasosta ja asemasta Suomen koulutusjärjestelmässä.

18 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2008

Ministeri
Jan Vapaavuori

Vanhempi hallitussihteeri
Minnamaria Nurminen

Maanpuolustuskorkeakoulu

PL 7

00861 Helsinki

Suomi ▶ Finland

ISBN 978-951-25-2552-2

ISBN 978-951-25-2553-9 (PDF)